Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 51-52 (1298 - 1299) 1974 GRUODŽIO - DECEMBER 19 • LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. 275 - 4672

Milijonai ir idealai

FELIKSAS JUCEVIČIUS

Gyvename vieną dinamiškiausių istorinių laikotarpių. Kur bebūtume, Amerikoje ar Europoje, Azijoje ar Afrikoje, esame nustebinti žmogaus veržlumu, jo pažanga, jo pastangomis turtinti ir gražinti pasaulį, kuriame jis priverstas gyventi. Mes visur susiduriame su naujomis jėgomis, kurios dominuoja mūsų laikų gyvenimą ir apsprendžia mūsų laikyseną. Kas tos jėgos? Tai senas mūsų užsispyrimas užvaldyti pasaulį. Mes susikuriame naują techniką, pastaroji sukuria naujas gyvenimo sąlygas, o naujos sąlygos iššaukia naujus poreikius. Pastarieji šaukiasi vėl naujų technikos priemonių, naujos priemonės vėl kuria naujas gyvenimo sąlygas ir taip be galo. Todėl mūsų akys yra nuolat nukreiptos į technikos laimėjimus, mes besidomime tik naujomis sąlygomis, ir mus visad kamuoja mirtinai nauji poreikiai. Taip mūsų pačių sukurtasis pasaulis tampa mūsų viešpačiu. Mes esame belaisviai savo pačių dirbtinai sukurtų poreikių.

★ ★ ★

Joks žmogus nėra sala, sako poetas. Nei lietuviai esame sala kaip tauta. Mes esame didžiojo vakarų kontinento dalis, to kontinento, kuris tik skuba, tik stato, triukšmauja. Mes skubame galbūt labiau už kitus, statome proporcingai gal daugiau už kitus, bet ir triukšmaujame nė kiek nemažiau. Ir kokios pasekmės? Šiandien dar turime pasenusių skubėtojų, bet reta pas mus naujų bėgikų. Mes pristatėme koplyčių, šventovių ir visokių pastatų, bet jau pradedame stokoti tam išlaikyti žmonių. Turime dar ir šiandien daugybę parengimų, bet pasigendame tikrų susikaupimų. Garsiai kalbame apie milijonus, o ne idealus. Kartą paklausiau jaunuolį, koks jo pagrindinis tikslas. "Kiek galint greičiau baigti mokslą ir uždirbti daug pinigų", buvo jo atsakymas. Nesistebėkime jo spontanišku atsakymu — juk jis mūsų aplinkos gaminys. Obuolys nuo obels netoli tenurieda, sako mūsų liaudies išmintis.

★ ★ ★

Vakaruose daugelis yra jau įsitikinę, kad mes turime radikaliai reformuoti savo gyvenimo filosofiją, jei nenorime dvasiškai bankrutuoti. Ar to paties nereikia ir mums? Laikas apie tai pamąstyti. Kalėdos yra tam puiki proga. Juk tai šventė mūsų, pas kuriuos ateina Dievas. Pagoniui filosofui žmogus yra būtybė, kuri nuolat ieško savęs. Krikščioniui jis yra būtybė, kurios ieško Dievas. Bet ar Jis ras žmogų per šias Kalėdas? Ar jis ras lietuvį? Ar Jis ras mane? Šiaip ar taip to žmogaus ieškančio Dievo akivaizdoje turime suprasti save ir gyvenimą, kurį laikome savu. Gyvenimas turi prasmę, kai jis turi tikslą. O mūsų gyvenimo tikslas yra leisti surasti save žmogaus ieškančiam Dievui. Viena, Jis atėjo ieškoti mūsų, o ne mes Jo, ir antra, Jam surasti mus yra lengviau, negu mums surasti Jį. Dievo, ieškančio žmogaus, akivaizdoje ir mūsų beprasmis iš paviršiaus gyvenimas įgauna prasmę. Kažkaip Jis suteikia mūsų skubėjimui, mūsų statymui ir net mūsų triukšmavimui šiokią tokią vertę, nes mūsų išeikvotoji energija bus ne kokia beprasmiška auka niekui bei nebūčiai, o kukli kalėdinė dovanėle žmogaus ieškančiam Dievui.

Tikrovė ir legendos

Prieš porą tūkstančių metų gimė Kristus. Metraštininkai nežino, kuri yra tiksli to gimimo data, tik visi sutaria, jog nuo to laiko žmonija atvertė naują istorijos lapą. Tai krikščionybės era.

Technikos pažangos ir kelionių mėnulin amžiuje dabartiniai Kristaus pasekėjai kaikam artodo pasenę, apkerpėję, apsamanoję tradicijų palikuonys, atsilikę nuo modernaus gyvenimo. Tik niekas neabejoja, kad krikščionybės šaltiniai anuomet tryško didžia naujove, tikra revoliucija. Ji buvo skelbiama ne prieštaraujančių visuomenės grupių sankryžoje, o žmogaus vidinio pasaulio gelmėse. Bet ir dabar ši revoliucija daug galingesnė nei kitos, kurios suraukšlėjo XX š. žemės paviršių.

Kuo ši revoliucija išsiskiria iš kitų? Gal pats charakteringiausias jos bruožas yra meilė, jos vaidmuo asmeninėje ir visuomeninėje plotmėse. Mes gerai žinome, kaip Hitleris, Marksas, Leninas ir Stalinas skelbė meilę tautai ir žmonijai ir tuo pat metu ugdė neapykantą, pagiežą ir žudynes tiems, kurie kitaip galvojo ar tikėjo. Šeimos ratelyje, kur meilė labiausiai išsiskleidžia, pvz. Marksas naudojosi tarnaitės paslaugomis, su kuria susilaukė kūdikio, kurį žmona turėjo toleruoti, vėliau — ne be tėvo įtakos — vienas jo vaikas (kiti tyrinėtojai tvirtina, kad du) tikriausiai nusižudė; Leninas sirgo ir venerine liga; Stalinas yra įtariamas tiesiogiai ar netiesiogiai nužudęs savo žmoną ir t.t. Tad yra prasmingas klausimas: ar galima mylėti žmoniją nekenčiant žmogaus? Tuo tarpu krikščionybė autentiškais Kristaus žodžiais liepia mylėti net ir savo priešą. Tai liudija Šv. Raštas ir krikščioniškos legendos. Pasak jų, po Kūčių, Kalėdų vidurnaktį, ir žvėrys, ir gyvuliai, ir visi Kūrėjo tvariniai ima tarpusavy meilės kalba kalbėtis: liūtukai su zuikučiais, karvytės su avytėm, ožkytės su kiaulytėm?... Ir to kalbėjimo jokios užtvaros — nei medinės, nei geležinės uždangos — neįstengia nuslopinti.

Tai atsitiko viename Sibiro kolchoze prieš 25 metus. Mano pusseserė buvo perkelta ir pakelta į melžėjų poskyrį. Tai reiškė, kad badu ji jau nemirs (taip mirė daugelis tremtinių vaikų). Kaimynė kiaulininkė, drebėdama nuo šalčio ir susijaudinimo, pranešė, kad jos "globojama" kolchozinė kiaulė atsivedė vienu paršiuku daugiau nei toji turėjo spenių ir atidavė tą paršiuką mano giminaitei. Melžėja slapčiom prisiurbia pieno į savo burną ir, priglaudusi savo lūpas prie paršiuko snukučio, jį pamaitina. Užslėpusi užanty po savo vatinuku, parneša tą keturkojį padarėlį paliegusiai senutei, kurios visi giminės jau buvo išmirę. Kiaulytė įpranta niekur nuo šiltos žmogiškos būtybės nesiskirti. Kad budri valdžios ausis už kiaurų lūšnelės sienų neišgirstų nelegalaus paršelio kriuksėjimo, senutė niekur nuo kiaulytės neatitolsta, o Kristaus užgimimo naktį tame pačiame kambarėlyje drauge su ja miega. Ir junta kaip niekad, kad gyvulėlis meilę reiškia ir žmoniškiau byloja nei XX š. revoliucijų nešėjai. Kada nors ta kiaulytė gelbės žmogų . . . nuo bado (badas ten legalus, tik pati kiaulytė, jos maitinimas ir jos mėsytė nelegali . . .).

Argi meilė nėra visuotinė ir kilmingesnė nei nacinės ar komunistinės revoliucijos pagiežos ir prievartos idėjos?

Meilė ir ramybė geros valios žmonėms. **A. L.**

SKAITYTOJUS, bendradarbius, rėmėjus ir visus tautiečius laisvajame ir pavergtajame pasaulyje sveikiname Kalėdų bei N. Metų proga, linkėdami laisvės bei tiesos pergalės — "Tėviškės Žiburiai"

Gimusį Kristų Betlėjuje aplankė ne tiktai apylinkės piemenys, bet ir toliausių kraštų išminčiai. Jie pirmieji nusilenkė gimusiam Dievažmogiui. *Iliustracija dail. Vandos Pazukaitės*

Žemė pajuto jo įmintas pėdas

Šio straipsnio autorius kun. Juan Arias yra pagarsėjęs religiniais savo raštais ypač Ispanijoje, kurioje yra gimęs. Jo knyga "Dievas, į kurį netikiu" yra išversta į keletą europinių kalbų ir susilaukusi didelio dėmesio. Kalėdų proga pateikiame vertimą vienos ištraukos iš minėtos knygos. RED.

Kristaus gimimas priklauso žmonijos istorijai. Žemė pajuto įmintas Jo pėdas. Jo prisikėlimas yra taip realus, kaip naujo kūdikio gimimas. Dėlto yra visai tikra, kad nuo Kristaus atėjimo žmonijos istorija tapo kitokia. Taip yra nepriklausomai nuo to, ar mes tikime, ar ne, norime ar ne, piktinamės ar ne. Nuo Kristaus atėjimo kiekvienas žmogus keliauja į susitikimą su Jėzumi iš Galilėjos. Kiekvienas žingsniuoja į tą susitikimą daugiau ar mažiau sąmoningai, juntamai, bet žingsniuoja.

Be Kristaus žmogus negali būti pilnutiniu žmogumi. Jis nebegali rasti pilnos taikos, jei nėra pasiruošęs pažvelgti Kristui į akis. Jis niekad negalės išsugdyti pilno intelektinio ir dvasinio pajėgumo, jei neatvers savo širdies Kristaus šviesai ir nepradės gyventi Jo gyvenimu.

Nors žmogus kyla į žvaigždes, tačiau savo širdyje tebejaučia baimę. Nors jis sugebėjo persodinti gyvybinius organus, kaip širdis ir inkstai, tačiau dreba mirties akivaizdoje. Nors jis gyvena malonumuose ir prabangoje, nepajėgia užpildyti karčios tuštumos, kurią jaučia savyje. Nors jis gyvena dideliuose miestuose, tačiau jaučia aitrų vienišumą. Taip yra dėlto, kad žmogus tikrai sąmoningai dar nesusitiko su Kristumi.

Tikinčiųjų Bendrija tvirtai tiki, kad... jos meiliame Viešpatyje ir Mokytojuje gali būti rastas raktas, centrinis taškas ir tikslas ne tik paskiro žmogaus, bet ir visos žmonijos istorijos. Dėlto Bendrija mano, kad už visų pakeitimų yra tikrovė, kuri nesikeičia ir kurios galutinė atrama yra Kristus — tas pats vakar, šiandieną ir visuomet (Pastoracinė konstitucija apie Bendriją moderniajame pasaulyje, 10 nr.).

KAIP RASTI KRISTŲ?

Kaip kun. Teilhard de Chardin sakydavo, Kristus yra visko centras. Bet kaip žmogus gali rasti tą Kristų? Tai problema daugelio žmonių, kurie turi tikėjimą kaip laisvą dovaną ir stengiasi atskleisti savo broliams Kristų, esantį kiekvieno kūrinio širdyje, tą esminį Kristų, k u r į kiekvienas žmogus turi pamilti arba sunaikinti.

Paprastai aš rašau tiem, kurie gyvena ant vienišos tikėjimo ribos, bet šiandieną kreipiuosi į tuos, kurie su rūpesčiu dažnai klausia save: "Kaip aš galiu parodyti Kristų savo kaimynui? Kaip aš galiu pripildyti jo akis šviesos? Kaip aš galiu atverti jo širdį, kad pajustų jaukią šilimą Dievžmogio, mūsų Gelbėtojo, kuris yra visos istorijos Tėvas?" Jeigu jūsų tikėjimas tikrai yra gyvas, neabejotinai jausite gilų troškimą atvesti pas Kristų savo kaimyną, kuris taip artimai gyvena su jumis, kuris sėdi prie jūsų stalo, kuris kiekvieną rytą keliauja su jumis tuo pačiu autobusu ar traukiniu, kuris užkandžiauja su jumis prie to paties bufeto, kuris skaito jūsų laikraštį, kuris myli, dirba ir džiaugiasi lygiai kaip ir jūs po tuo pačiu dangumi. Bejieškodami geriausių būdų atskleisti Kristų savo aplinkos žmonėms, priėjome išvadas, kurios, nors ir nėra pilnai patenkinančios, turi daugiau nei grūdą tiesos. Dėlto aš jums ir pateikiu keletą savo minčių, savo tiesos kibirkštį, o rytoj pateiksite jūs savąsias. Tokiu būdu dalinsimės duona, kurią Dievas mums davė ir kuri pati daugės mūsų rankose, taip kad galėsime leisti ją per rankas.

APSIREIŠKIA ŽMONĖSE

Evangelijoje yra vieta, rodanti visų šimtmečių žmonėms, kaip jie gali pagelbėti savo artimiesiems rasti Kristų. Pasak šv. Mato, Kristus apsireiškia tiktai mažiesiems. Ir taip bus iki laikų pabaigos. Niekas betgi negali vėl tapti vaiku netapęs neturtėliu dvasioje, neįgavęs švelnumo, neatidaręs savo širdies meilei, nepasiekęs aiškios vilties. Tiktai vaikai gali iškaityti šventą Jėzaus vardą net akmenyse, išgirsti jo balsą ir natūraliai Jį priimti.

Tiesa, kad, pasak Kristaus atsako į Nikodemo klausimą apie dvasinį atgimimą, tiktai šventoji Dvasia gali teikti žmogui galimybę atgimti. Bet ar mūsų teologija neįžvelgia vis aiškiau, kad Dvasia veikia per mus? Dabar biblinis posakis "jūs esate Dievo šventovė" (1 Kor. 3, 16) skamba tuščiai, bet taip atrodo, kol prasiveržiame pro vaizdą ir išvystame tikrovę: "Meilė yra mumyse. Ji yra mūsų. Tai mes." Dėlto dabar, po Kristaus įsižmoginimo, kiekvienas privalo atskleisti Kristų savo broliui. Jei modernusis žmogus reikalauja konkretumo, pozityvumo, fizinio aspekto, — mes galime per save atskleisti jam fizinį Kristų. Modernusis žmogus gali savo ranka paliesti Kristų, išgirsti Jo balsą, pajusti Jo meilę per jus ir per mane.

(Nukelta į 3-čią psl.)

Betlėjaus šviesa

J. KUZMICKIS

1——

Poetiškos sielos trapistas Tomas Merton, iškeitęs lyrinę poeziją į tylų susimąstymą, teigė, kad žmogus, netapęs vargšu bei skurdžiumi savo sieloje, visuomet darbuosis savo labui, bet ne Dievo garbei. Jis bus dorovingas, norįs pasigėrėti savo paties dorybėmis, bet nepaisąs jų reikalaujančios Dievo valios. Kiekviena akimirka apipils jį nesėkme, keliančia nepasitenkinimą bei nekantrumą, ir ta graužatis padės atpažinti jo tikrąjį veidą.

Ir taip gyvenimo prasmės bei paties Dievo ieškojimas nuveda mus į prakartėlę, bylojančią apie neturtą, apleidimą ir atmetimą, nes "jiems nebebuvo užeigoje vietos". Ištįsta bėgimo kelias į Egiptą — visa ko praradimas, netekimas, savanaudiškumo sunaikinimas, kuris vienas tegali nukreipti nuo pirmapradės nuodėmės pasekmių. Dėlto, kad Adomas kai ką savinosi, kad pabrėžė savo aš, — nupuolė, o dėlto nupuolėme ir mes; vienintelis sanacijos kelias — kad taipgi ir manyje Dievas taptų žmogumi, kad pasiimtų savin visa, kas yra manyje, kad manyje neliktų nieko, kas priešintųsi Dievui ar trukdytų Jo planams (plg. Theologia Germanica, III sk.).

Kaip Hans Urs von Balthasar teigia, vaikas yra kontempliacijos meistras: jis snūduriuoja ir valandų valandas stebi. Sunku pasakyti, ką jis mato ir ar mąsto apie stebimą dalyką. Galbūt jo kontempliacijoje visi dalykai alsuoja antgamtės sklendenimu. Suaugęs įsilieja į triukšmingą skubančių žmonių srautą ir galbūt tik mirties valandą plačiai atvėręs akis tylumoje apmąsto, nuo ko gyvendamas nusigrįžo, ir nusižeminęs apgaili savo klaidas. Juk pats Viešpats pasakė: "Jei neatsiversite ir nepasidarysite kaip vaikai, neįeisite į dangaus karalystę. Taigi, kas laikys save mažu, kaip šis vaikutis, bus didžiausias dangaus karalystėje" (Mt. 18, 3-4).

Būdamas dvylikos metų, Kristus — prarastas ir po trijų dienų surastas — į susirūpinusios motinos priekaištus, kam taip pasielgęs, trumpai atsakė: ar jie nežinoję, kad jam reikią būti savo Tėvo reikaluose?!

Krikščionybės pradžioje buvo veržiamasi į Vaikelį Jėzų. Gaila, šiais laikais tas pamaldumas sunyko. Krikščionims jis turėtų sukelti ne praėjusios vaikystės nostalgiją ir ne amžinos jaunystės troškimą, bet žymiai daugiau: išlaikymą ar atnaujinimą kaikurių proto bei sielos kokybių, kurias mes rišame su vaikyste ir kurios sudaro Dievo jieškojimo dalį, taip lengvai vėliau prarandamą.

Kūdikėlio Jėzaus gimimas primena: jei norima surasti kelią, tiesą ir gyvenimą, reikia atsikratyti siauro savanaudiškumo, atverti sielos duris laukiančiam Viešpačiui, alsuojant vaikystės paprastumu.

Gimęs Kūdikėlis įtaigoja, kad šalia vaikiško nuoširdumo būtina širdies jaunatvė. Kai gyvenimas įsitraukia į savo gaivališką srovę, labai lengva prarasti širdies jaunų polėkių kilnumą, įsisavinant nejautrumo sausrą, nusivylimo sutemas ir savanaudiškumo kietą skydą. Nesunku įsibėgėjus prarasti jaunystės kilnių troškimų liepsną, idealų įkarštį, atgimimo veiklos energiją ir užsisklęsti savanaudiškumo žėrinčiame narve.

Pastangas išlaikyti vaikiško paprastumo dvasią įkvepia romios ir nuolankios širdies Kūdikis, kuris, artėdamas prie Kalvarijos kalno, laimins žemiškų gėrybių nesužalotas paprastas sielas, liūdinčias dėl dorovinės suirutės, alkstančias teisybės, taikos ir pavadins juos Dievo vaikais.

Augštais polėkiais alsuojanti nesurambėjusi dvasia turėtų pajėgti sekti Kristų nuo neturtingos prakartėlės per atšiaurią tremtį į tėviškę iki Kalvarijos kalno, kad galėtų išgirsti "tegu būna ne mano, bet Tavo valia" ne tik ant Kaukolių kalno, bet ir nenustygstančioje širdyje.

2——

Kaip dieviškasis Kūdikis, užgimęs Betlėjaus užuovėjoje, bėgo su savo tėvais į Egipto tremtį, kad nebūtų Erodo karių nužudytas, — mes palikome savo gimtuosius namus ir nuplaukėme su pabėgėlių voromis į Vakarus, kad liudytume tiesą ir mūsų širdžių nepervertų smurto kalavijas.

Palikome Nemuno ir Neries žemę, nutuokdami, kad ją plaks, anot Vl. Šlaito, "raudoni botagai", versdami rinktis išdavimo kelią, marksizmo "tiesą" ir vergijos gyvenimą. Ir neapsirikome: mūsų pavergto krašto broliai "Kronikose" liudija, kad, "pagal kompartijos programą, visi inteligentai — mokytojai, gydytojai, agronomai ir kiti — turi būti idėjiškai "apsišvietę" ir pasiruošę "šviesti kitus" . . . Neįmanoma net apytikriai suskaičiuoti, kiek daug tikinčių mokytojų, ateistų terorizuojamų, yra kalbėję prieš tikėjimą, kiek mokinių yra surašę į ateistines pijonierių ir komjaunimo organizacijas arba tiesiog į ateistų būrelius" (174-5 psl.). Kas mėgina, kaip kun. B. Laurinavičius, pasipriešinti, kaltinami "antitarybišku nusiteikimu", įžūlumu, priešvalstybine veikla ir yra tardomi, teisiami, kalinami ar ištremiami.

Kūdikėlis Jėzus užgims ir Lietuvos šventovėse: rinksis žmonės, nulenks galvas ir mąstys apie Betlėjaus prakartėlę, tremtį, kančios kryžių. Kiti gi siaus kaip Erodo kariai, vilios jaunimą į pramogų sales, grasins įžūlumo, antitarybiško nusiteikimo botagais, — ir persekiojimo katarsis plaus tikinčiųjų sielas nuo savanaudiškumo drumzlių, apgaubdamas jas vaikiško paprastumo nepalaužiamu herojizmu.

Vakaruose, anot Bern. Brazdžionio, vilios "servizai ploniausio porcelano, o jis dūžta apgaulingas ir trapus"; vilios išstatytos "languos kristalo taurės, bet jos mena tik iliuzijas, šukes, tiktai kapus"; čia "Kalėdoms dovanų salonai siūlo tartum pasakų princesei batukus, išrašytus aukso ir sidabro siūlais"... "bet kaip eisi tu su jais tremties takus? Kaip šilkuos regėsi tėviškę iš tolo, kur rubinai — kraujas, mirtys ir kančia?"

Doroviniam nuosmukiui siaubiant pasiklydusias tautas ir žmones, gatvėse, lėktuvuose, neužšautų namų kiemuose siaučiant smurtui ir brutaliai jėgai, — pasaulis, praradęs jaunystės kilnius polėkius, atrodo, pasak poeto, senu medžio kelmu. Sėdime ant šito kelmo ir dairomės, ar nepamatysime jauno atžalyno, kurio paunksmėje galėtų atausti įsiaudrinusios galvos ir suvokti, kad smurto jėga, kaip Erodo kareiviai ir Piloto parodiškasis teismas, negali užgožti šviesos, kuri spindi kaip Betlėjaus žvaigždė.

Ir toliau turėtų mus kankinti tiesos troškulys, kad jieškotume skaidraus teisingumo vandens parlamentų ir senatų salėse, didžiųjų dienraščių vedamuosiuose, k a b i n e t ų nuosprendžiuose ir šventovių sakyklose. Turėtume ir toliau ilgėtis Šviesos, kurią paliudijo Gyvasis Žodis, ir melsti Kūdikėlį, kad pasaulis ją pažintų. Negęstančia tėvynės meile ir ištikimybe Dievui, savitarpio sugyvenimu ir vienybe, akivaizdžiu kultūringumu ir būdo taurumu turime kaip Jonas Krikštytojas taisyti kelius teisingumui ir laisvei, kad ir audrų nusiaubtos tautos kaip aplaužyti medžiai išsitiestų ir nauju gyvastingumu sutvinksėtų:

Dažnai mes keikiam
dabartį bedalę,
o ji teduota Viešpaties viena,
ar jos vergai mes būsim,
ar karaliai —
ji mūs gyvybės ir mirties diena.
(Bern. Brazdžionis)

ŠIS "T. ŽIBURIŲ" NUMERIS šiais metais yra paskutinis. Gruodžio 23-28 savaitę "TŽ" dėl Kalėdų švenčių neišeis. Sekantis numeris išeis 1975 m. sausio 2 d. data.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis
Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata $8.50, pusmetinė — $5. Rėmėjo prenumerata $15
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: $8.50 per year, $5 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

PRANEŠAME

giminėms ir visiems pažįstamiems

Petrės Grabauskienės,

JONO VASIUKEVIČIAUS sesers, staigią mirtį 1974 m. lapkričio 25 d. Palaidota Franckville, Pa., Jungtinėse Amerikos Valstybėse 1974 metų lapkričio 28 dieną.

P. J. Vasiukevičius

A✝A

ROZALIJAI JOKŪBAITIENEI

Lietuvoje mirus, sūnų STASĮ ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

A. J. Ališauskai *P. P. Polgrimai*

A✝A

ROZALIJAI JOKŪBAITIENEI

Lietuvoje mirus, sūnų STASĮ ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

J. M. R. Šiaučiuliai *V. L. Sušinskai*

Mylimai MAMYTEI Lietuvoje mirus, sūnų STASĮ JOKŪBAITĮ, Lietuvių Šaulių Sąjungos Tremtyje centro valdybos narį ir Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopos pirmininką bei jo šeimą, nuoširdžiai užjaučiame —

A. Ig. Petrauskai

Montrealis, P. Q.

A✝A

Rozalijai Jokūbaitienei

Lietuvoje mirus, sūnų, pasišventusį dirbti lietuvybei, STASĮ JOKŪBAITĮ su šeima nuoširdžiai užjaučiame —

Salomėja, Vaclovas ir dukros Goldbergai

Sault Ste. Marie, Ont.

A✝A

ERNAI BERŽINS

mirus, "Aido" narei, dukrai BRENDAI, vyrui JONUI bei giminėms gilią užuojautą reiškia —

Hamiltono Mergaičių Choras "Aidas"' ir vadovai.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

GIFTS INTERNATIONAL INC.

2501 W. 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629. Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS
Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Kultūros žmogus politikoje

A. a. Juozas Ambrazevičius-Brazaitis

Kai žmogų pažisti keletą dešimtmečių ir šią pažintį laikai privilegija, negali nejausti pareigos, kuri su tuo siejasi: pasidalinti ja su kitais. Pareigą pajunti ypač tada, kai susiduri su vienu ar kitu to žmogaus apibūdinimu — nevisada tikslių, o kartais visiškai priešingu. Antra vertus, visuomenė domisi kūrybišku žmogumi, gal dar daugiau tokiu, kuris nejieško viešos pagarbos. Pagaliau naujoji karta nežino vidinių motyvų, kurie akstino žmogų išsiskleisti visuomenėje ir išsiugdyti tokį charakterį, kuris labai išskirtinas ir įsidėmėtinas. Pareiga nūnai susieta ir su atsisveikinimu, jam mirus.

Viešumos anonimas

Kas iš mūsų žino Trakiškius — tą nuošalią sodybą, kurioj jis gimė, netoli Marijampolės? O ji bene bus tipiškiausia jo charakterio kaltininkė. Visada jis norėjo būti nuošalus. Daugelis jo raštų eina be pavardės — anonimiškai. O dėl pavardės, tai nežinai, kuria ji labiau reikėtų vadinti, nes anksčiau turėjęs vieną, vėliau pakeitė kita. Keitė ir savo veiklos barus, o su tuo keitėsi jo asmens atžvilgiu ir

STASYS YLA

lietuvių visuomenės nuotaikos.

Su pirmąja pavarde sutapo literatūros istorijos akiračiai ir didelė simpatija, nelyginant ambrozijos dvelkimas. Su antrąja siejasi politinės ir visuomeninės nesantaikos, ir kaikam ši pavardė skambėjo brėžiu ar bražu. Tiems, kurie prisimena vieną jo veiklos barą ir žino antrąjį, kyla neprovokuojamas klausimas, būtent, kas pasidarė: ar tas pats žmogus pasikeitė, ar pakito visuomenės vertinimo matai? Kitas klausimas, kodėl žmogus keitė savo veiklos linkmę? Kodėl iš literatūros perėjo į politiką kaip tik tuo metu, kai mūsų tautoj nebuvo jokių politinės karjeros galimybių? Berods, niekas lig šiol nebandė šių klausimų išaiškinti.

Juozas iš Trakiškių iš tikrųjų yra visiems žinomas Juozas Ambrazevičius-Brazaitis.

Kartos branduolio žmogus

Ambrazevičius-Brazaitis išaugo visuomenėj ne solistu. Jis priklausė tai kartai, kurią prof. Juozas Eretas pavadino 1936 m. karta. Ne visa tai buvo karta, ne visos Lietuvos apimtyje.

A.a. prof. Juozas Brazaitis - Ambrazevičius, miręs 1974 m. lapkričio 28 d.

Kaip Mažvydas ir Daukša atstovavo tam tikram savo kartų branduoliui, taip ir mūsų Ambrazevičius.

Tas branduolys išaugo iš krikščioniškosios vagos, iš ateitininkiškos mokyklos kaip naujas dvasinio-kultūrinio brendimo vaisius. Susidarė šis branduolys Kaune, to meto sostinėje — gana suspaustame, bet iščentriškai veiksmingame krašto židinyje. Keliolika žmonių, artimai bendraudami, iš seniau susigyvenę, be atskiro vado ar autoriteto, susibaudė planuoti, svarstyti ir judinti kultūrinį gyvenimą platesne skale ir naujesniais metodais.

Ambrazevičius buvo neišskiriamas iš kitų, bet viena prasme išsiskyrė. Nesiveržė kalbėti pirmas, nediskutavo dėl atskirų klausimų. Kalbėjo paskutinis, dažniausiai raginamas atsiliepti. Savo motyvų jis beveik nedėstė, tik suvesdavo krūvon kitų pasakytuosius, juos pasverdavo, padarydavo išvadas, ir tai būdavo paskutinis diskusijų žodis.

Ambrazevičius savaime pasidarė branduolio sprendimų formuluotojas, deklaracijų ir svarbių vedamųjų redaktorius. Niekad tiem darbam pats nesisiūlė ir niekad neatsisakė siūlomas, nors dėl to jam tekdavo aukoti ištisas naktis be miego.

Žmogus ir stilius

Redaguoti ir sumuoti kitų mintis, idėjas, planus yra retas menas, kurio Ambrazevičius mokėsi, pradėjęs dirbti spaudoj. Turėdamas 20 metų, jis tapo "Lietuvos" dienraščio redakcijos nariu kultūros reikalams. Nuo anos pradžios jis nebesiskyrė su plunksna, kartais palikdamas redakcijos stalą, kartais vėl grįždamas. Publicistika tapo pastovia jo profesija, jei ne pašaukimas.

Kultūrinis publicistas paprastai neina į minią, nelipa ant "bačkos", nesisvaido žodžiais. Ambrazevičiui tai buvo svetima iš pačios prigimties. Jis ir šiaip mažakalbis, o rašte ypatingai taupo žodį. Mažai žodžiaudamas, daugiau stebėdamas reiškinius, sverdamas reikalus ir mintis, jisai ir susidarė sintetiškesnį žvilgsnį į gyvenimą.

Publicistikoje jis susirado savo stilių, kuris, reikia manyti, atitiko jo charakterį. Kitados jis rašė apie A. Smetonos stilių. Smetona labiausiai pajutęs pavojų, kuris gresia publicistui, kalbėtojui ir mokytojui — ištęsti savo mintis, aiškinti, kas savaime aišku, ir dėlto daugžo-

(Nukelta į 7-tą psl.)

Lietuviškas židinys kalnų papėdėje

Tolimuose Kanados vakaruose pas inžinierių Eduardą ir Rožę Baltrušaičius

G. BREICHMANIENĖ

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Nuostabus vaizdas

Sustojame apsidairyti kieme. Žvilgsnis vėl nukrypsta į puikų kalnų vaizdą. Esame pačioje jų papėdėje. "Mes mėgstame stebėti kalnus, nes jie labai dažnai keičiasi" — pastebi šeimininkas. Aš labai sutinku su jo nuomone, nes per tą savaitę, kurią čia praleidome, ir aš nekartą stebėjau kalnus. Čia jie rūstūs ir kerštingi, paskendę pilkų debesų kloduose, čia vėl žaismingai blizgą lūžtančių saulės spindulių paliesti savo pilkai mėlynomis pliko akmens viršūnėmis, kai kur pasipuošusiomis balto sniego lopinėliais, kai kur išmarginti žaliomis skurdžiomis pušelėmis, kurios, rodos, iš paskutiniųjų jėgų laikosi įsikabinusios į plikas uolas. Smulkiam lietučiui nulijus, žiūrėk, jau dviejų kalnų viršūnes sujungia įvairiaspalvė vaivorykštė. Ten, tolumoje, lyg siūlas iš plačios kalnų viršūnės, vis ieškodamas patogesnės vietos iki pat apačioje esančio ežerėlio, veržiasi kalnų krioklys. Štai čia, kitoje pusėje, nuo vieno pušaitėmis apaugusio kalno pradeda kilti balta dūmų juosta. Neužilgo panaši dūmų juosta pasirodo ir ant gretimo kalno. Tai indėnai kalbasi "bevieliu telefonu". Ypatingai įdomu yra važiuoti tarp kalnų. Kur tik meti žvilgsnį, vis kitokie vaizdai, besikeičianti kalnų viršūnių struktūra ir spalvų žaismingumas. Tačiau daugeliu atveju jie mėlynesni už dangaus mėlynę.

"Canadian Rockies" kalnai labai skirtingi nuo neseniai matytų Kolumbijos (Pietų Amerikoj) džiunglėmis apaugusių ir įvairiaspalvėmis gėlėmis išsipuošusių kalnų, tačiau lygiai taip pat masinantys, viliojantys ir paslaptingi savo grožyje išlikusiais ledynais, kalbą apie nepaprastą gamtos jėgą ir patrauklumą. Kartais jie teikia dvasios ramybę, kartais kelia nerimą.

Dabar šeimininkas mums pasakoja kalnų vardus bei jų atsiradimo istoriją. Čia, tiesiai skersai kelio, "Miegantis milžinas". Tikrai taip ir atrodo — lyg koks milžinas miegotų savo aiškų rūstų profilį iškėlęs į dangų, rankas sudėjęs and krūtinės. Šalia jo — "Augštyn apvestas kalnas". Jo vardas keistas, nes kalno viršūnė atsirado 300 metų vėliau, atkeliavusi iš kažkur, antrą kartą pajudėjus ledynams. Kol mes apsisukom, "Miegančio milžino" profilis vėl paskendo debesyse. Pradeda lynoti, o ponia jau nekantraudama kviečia vidun.

Namo viduje

Linksmai spraksi žiežirbos, šokinėdamos didžiuliame židinyje, ir kviečia šiltan ir jaukian šių namų prieglobstin. Erdvaus gyvenamojo kambario sienos ir viduje paliktos natūralios — nutašytų rąstų. Šeimininkai, matyt, nori jį palikti senoviškai indėniška. Tačiau šoninėje sienoje iškirstas didžiulis langas, kad geriau būtų matyti kalnų vaizdas. Vidinę sieną užima židinys, o prieš jį kita siena paversta lentynomis. Ant jų sudėtos įvairiomis kalbomis knygos, tarp kurių ir Lietuvių Enciklopedija. Kai susėdame prie primityviai padarytų (iš storo medžio kamieno išilgai perpjauto ir nudailinto) kavos staliukų, pamatau priešais kampe stovinti pianiną, kuris, artodo, netinka šiai aplinkai. Ponia Baltrušaitienė paaiškina, kad ji yra buvusi dainininkė, piano mokytoja. Ji pripila vyno taures, ir pradedame kalbėtis. Mato, kad mums viskas yra labai įdomu. E. Baltrušaitis pradeda pasakoti savo šeimos istoriją.

Šeimos istorija

Jo prosenelis su visa šeima atvyko į Niujorką 1865 m. Spėjama, kad tai buvo pirmieji lietuviai, atvykę į JAV. Manoma, kad jo motina Joana Tamošauskaitė yra ne tik pirmoji Amerikoje gimusi, bet taip pat pirmoji augštąjį mokslą baigusi lietuvaitė. Ji buvo medicinos daktarė — chirurgė. Dirbo Baltimorėje, Filadelfijoje, Pittsburge. Ištekėjusi už Juozo Baltrušaičio, publicisto, rašytojo ir spaustuvininko, ne tik augino šeimą, vertėsi gydytojos praktika, rašė mokslinius straipsnius, bet ir aktyviai dalyvavo lietuviškoje veikloje. Ji buvo iniciatorė, užsimojusi suorganizuoti lietuvių paviljoną 1900 m. Paryžiuje įvykusioje pasaulinėje parodoje. Jos pastangomis bei iniciatyva įrengtas lietuvių kambarys Pittsburgo universitete, kur ir dabar tebėra. Įrengiant šį kambarį, ji glaudžiai bendradarbiavo su dailininkais Lietuvoje, kur buvo paruošti visi kambario įrengimo projektai. Galbūt pirmoji pradėjo organizuoti lietuvius skautus Amerikoje. Keletą kartų buvo nuvykusi į nepriklausomą Lietuvą įvairiomis progomis. Įvairiais patarimais, straipsniais, mokyklėlėmis stengėsi padėti lietuvėms moterims, naujai atvykusioms į Ameriką ir nemokančioms anglų kalbos bei nepažįstančioms čionykščio gyvenimo būdo.

Tėvų palikimas

Jos tėvas Niujorke turėjo didelę siuvyklą, kur darbo rasdavo daugelis iš Lietuvos atvykusių imigrantų, kol pramokdavo kalbos, prasikurdavo ir pasklisdavo po visą kraštą. Tėvas, o vėliau ir vyras mokė lietuviukus skaityti ir rašyti lietuviškai. Su ypatinga pagarba ir šviesiais prisiminimais p. Baltrušaitis kalba apie savo motiną, kurios dėka ir šiandien jie jaučiasi esą lietuviai. Jis parodė ir savo motinos darbo stalą, esantį kitame kambaryje. Tai puikus prancūziško stiliaus rašomasis stalas, įvairiai ir įmantriai skirtingomis medžio spalvomis inkrustuotas. Jis nenori skirtis su šiuo motinos palikimu, nes primena jam ilgas jos darbo valandas, čia prasėdėtas.

(Bus daugiau)

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų

proga SVEIKINAME visus Kanados lietuvius, krašto tarybos atstovus, Kanados Lietuvių Bendruomenės apylinkių valdybas, savo brolius ir seseris pavergtoje Tėvynėje ir visus lietuvius laisvajame pasaulyje,

linkėdami ryžto ir ištvermės kovoje už Tėvynės laisvę ir lietuviškumo liepsnos išsaugojimą išeivijoje —

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO VALDYBA

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS

apylinkių valdybas, Tautos Fondo apylinkių atstovybes bei įgaliotinius, lėšų telkimo talkininkus ir visus gausiomis aukomis remiančius pavergtos Tėvynės laisvinimo darbą Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga nuoširdžiai sveikina —

Tautos Fondo atstovybė Kanadoje

Kanados Lietuvių Fondas

SVEIKINA NARIUS IR VISĄ LIETUVIŲ BENDRUOMENĘ, LINKĖDAMAS

malonių šventų Kalėdų ir gražių bei taikingų Naujų Metų –

KLF TARYBA

Kalėdinė palaima ir sėkmė telydi 1975 metais kiekvieną geros valios sesę ir brolį lietuvį! Naujo ryžto tėvynės laisvinimo darbe, vienybės ir broliškos tarpusavio meilės Toronto lietuvių tarpe linki –

KLB TORONTO APYLINKĖS VALDYBA

Nuoširdžiai sveikiname

šv. Kalėdų ir Naujų Metų

proga Toronto bei apylinkių lietuvius, gausiomis aukomis remiančius pavergtos Tėvynės laisvinimo darbą.

Dirbkime, kovokime, kol ateis laisvės diena ir mūsų Tėvynei Lietuvai —

TAUTOS FONDO
Toronto apylinkės atstovybė

Su šv. KALĖDOMIS ir NAUJAIS METAIS sveikina visus savo šokėjus, mokytojus bei plačiąją Toronto visuomenę –

"ATŽALYNO"
tėvų komitetas

Žemė pajuto jo įmintas pėdas

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Jei dabarties žmonės, kaip ir praeities bei ateities, turi tapti mažais, atgimti, kad sutiktų Kristų, — tą širdies pakeitimą gali padaryti tiktai meilė. Dėlto esu įsitikinęs, kad šiandieną labiau nei kitada žmogaus susitikimas su Kristumi turi būti toks, kaip Jo mokinių pakeliui į Emmaus. Taip pat esu įsitikinęs, kad Rytų išminčiai atpažino Kristų ne tiek pamatę Kūdikį, kuris buvo toks kaip ir daugelis kitų vaikų, kiek pažvelgę į Marijos bei Juozapo akis, į jų laikyseną, į jų skaidrų gerumą, į jų džiugų tikėjimą ir neturtą. Marija ir Juozapas atskleidė išminčiams, kad tame Kūdikyje buvo Dievas.

KELIONĖS POKALBIS

Pokalbis kelyje į Emmaus yra turbūt pats reikšmingiausias įvykis mūsų dienomis. Tuomet Kristus pasirodė savo mokiniams kaip paprastas bendrakeleivis, kaip žmogus, įsijungęs anų pokalbin, kai jie šnekėjo apie labiausiai dominusį dalyką; kaip žmogus, kuris atgaivino prarastą paskutinę jų viltį ne įmantria filosofija ar žmogiška išmintimi, bet Dievo žodžių atskleidimu: "Jis aiškino jiems kiekvieną Šventraščio vietą, kuri jį lietė (Lk. 24, 27); kaip žmogus, kuris nepasitenkino Dievo žodžių aiškinimu, bet "atsisėdo kartu su jais valgyti . . . , laužė duoną ir dalino jiems" (Lk. 24, 30); kaip žmogus, kuris ne tik davė jiems duonos, bet davė tokiu būdu, kad "jų akys atsidarė ir jie atpažino jį" (Lk. 24, 31). Tai sujudino jų širdis, kurios degė džiaugsmu (Lk. 24, 32).

UGNIS ŽODŽIUOSE

Aš žinau, kad tos Evangelijos aiškintojai nesutaria dėl minėto Kristaus duonos laužymo su savo mokiniais reikšmės. Kaikurie jų mano, kad tai liečia Eucharistiją. Bet aš visą laiką klausiau save, kodėl Kristus ten būtų laužęs duoną ne tokiu būdu, kaip ano meto žydams buvo įprasta? Ar ne tiksliau būtų sakyti apie Emmaus mokinius, kad "jų akys atsidarė" ir kad "jie atpažino Jį", nes pastebėjo aiškią Jo laikyseną, meilę, švelnumą, didingumą, nuolankumą, nuoširdumą ir ypač Jo dieviškąją meilę, panašią į visų, bet kartu tokią skirtingą nuo kitų žmonių?

Kai Jis aiškino Šventraštį, "jų širdys degė", bet juk kiekvienas kitas Šventraščio žinovas būtų pakankamai išaiškinęs atitinkamą vietą. Kodėl tad Jo žodžiai uždegė jų širdis? Kodėl vieno kunigo pamokslas, aiškinantis Dievo žodį žmonėms, palieka juos šaltus, o kito — sujudina širdis, nors aiškina tą pačią Šv. Rašto vietą? Kodėl vienas pasiturintis žmogus, duosniai dalindamas savo lėšas, pažemina, suerzina gaunančiuosius, o kitas laimi žmones, juos paguodžia vien tik bendraudamas su jais kelionėje? Atsakymas, be abejonės, yra paprastas: išorinis mostas yra vienodas, bet jo būdas yra visai skirtingas. Nematomas elementas yra meilė, su kuria atliekamas yra tas ar kitas mostas. Ji lydi medžiaginę dovaną ir tampa išganymo daigu. Pirmasis žmogus tik suerzina kaimyną, kai tuo tarpu antrasis pasitinka jį, paskatina jaustis garbingu, jaunu, kūdikiškai patikimu, pasirodo mylėtinu: "Jis (Kristus) lyg norėjo keliauti sau toliau, bet jie sakė: "Pasilik su mumis" (Lk. 24, 28). Emmaus mokiniai buvo subrendę vyrai, nusivylę gyvenimu, bet Jis pažadino juose ilgesį. Kristus įgalino juos įžvelgti Jo asmenyje, kuriame jie pradžioje tematė paprastą keleivį, misterinę, bet realią tikrovę, kurios nebuvo pažinę arba vėliau jos netekę, kurios savo širdyse ilgėjosi, ieškojo, vylėsi — būtent, viltį, brolišką meilę, Dievo žodį.

ABEJINGI ŽMONĖS

Modernusis žmogus pasidarė piktas ir abejingas, nes jam buvo pasakyta, kad "Dievas yra miręs". Dėlto jis nori rasti gyvenimo kelyje brolį, kuris jį sveikintų, sujudintų jo širdį, atvertų ją vilčiai, sužadintų ilgesį kitų žmonių, nes tik tokiu būdu jis gali atrasti taiką su savimi ir pasiekti savo galių viršūnę.

Jei ryžtamės kitus vesti į Kristų, turime būti nuolankūs dvasioje, pilni meilės, mandagūs ir teisingi. Mes turime būti žvalūs ir matyti gera kituose. Turime būti nuoširdesni. Turime būti misijonieriškesni. Kaip ir Kristus, turime išeiti ant viešKelio, susitikti kaimyną ir tapti jo kelionės draugais tikrai realia prasme, netgi dalintis su juo savo maistą. Kadangi moderniejі žmonės yra kritiškesni, reiklesni ir nuoširdesni, jie lengviau atranda Kristų didžiame neturtingųjų pasaulyje, kurie ištikrųjų yra pasaulio mažieji. Jie lengviau atranda Kristų tuose žmonėse, kurie yra nuskriausti neteisybės ir kurių širdys dažnai yra pačios švelniausios; tuose, kurie tampa bičiuliais darbe, viltyje, idėjose, liūdesyje ir džiaugsme; tuose, kurie moka pradėti pokalbį ne tam, kad pamokslautų, bet kad atskleistų Žodį, kalbantį į visus.

O MALDA . . . ?

Kas nors galėtų pasakyti: "Mes taip pat galime atskleisti Kristų savo kaimynui melsdamiesi tyloje bei slaptumoje". Į tai aš galiu atsakyti didžio teologo ir rašytojo Charles Moeller žodžiais:

Pasauliečiai turi susitikti Kristų, pamilti Jį, padaryti Jį mylimu bei žinomu kitiem per savo veiklą, per milžinišką moderniosios pažangos reiškinį . . . Mes galime ir privalome rasti Kristų kitų veiduose. Tie kiti yra Begalinio ženklai . . . Jei visas dvasinis grožis, kurį pastebime savo kaimynų veiduose, šviesa, kurią matome jų akyse, jei visi nuoširdūs jų mostai, visa jų meilė bei draugystė, — jei visa tai analogiškai yra Dievuje, jei visa tai padeda žmogui rasti Kristų savo kaimyno veide, jo akyse, jo mostuose, tai rasti Kristų nereiškia atsisakyti žmogiškųjų dalykų, gyvenimo arba visuomenės.

Be to, minėtasis autorius priduria: "Tikinčiųjų Bendrija yra Dievo tauta, keliaujanti pasaulyje ir gyvenanti su juo . . . Gaivinanti Dievo šviesa spindi Jo tikinčiųjų veiksmuose, kai jie gyvena teisingume ir taikoje."

Pagaliau jis taip atsako į minėtą priekaištą: "Aš nesakau, kad tai yra vienintelis kelias (atskleisti Kristų kitiem): visuomet reikės pasišalinti slaptumon ir melstis. Bet aš sakau, kad tai iš tikrųjų tam tinkamas kelias, ypač mūsų dienomis" (Symposium de la Fe, 1967 m. spalis).

ŽMOGUS KAIP ŽENKLAS

Dabarties žmonės turi specialų jautrumą, be abejonės, duotą Šv. Dvasios, pastebėti Kristų savo kaimyne, kuris aukojasi, su jais bendrauja, kuris prisideda prie bendrosios pažangos, kuris kenčia ir viliasi drauge su jais. Tai rodo ir mielas, biblinio pabūdžio atsitikimas su popiežiumi Pauliumi VI, besilankančiu Indijoje. Kai popiežius maišėsi minioje Bombėjaus gatvėse, pastebėjo moterį, artėjančią jo pasveikinti. Popiežius mandagiai paklausė, kokios tikybos ji esanti. Turbūt niekad nesužinosime, ką tuo momentu jautė ana moteris, kokį vienišumą ji pergyveno, kokius turėjo rūpesčius bei kokias sąžinės problemas. Taip pat niekad nežinosime, kokią misterinę šviesą ji regėjo švelniose, giliose Šv. Tėvo akyse. Nežinosime nei ką ji matė toje šviesoje, nei kokią dvasinę srovę jautė ji savyje, kai popiežius laiko jos varganas, nuo darbo raukšlėtas rankas. Bet viena mes žinome, būtent, kad ji pravirko ir tarė: "Aš dabar nežinau!" Popiežiaus asmenyje matė ji draugą maldininką, bendrakeleivį, brolį ir draugą, pilną žmogiško švelnumo ir dieviško supratimo. Jame rado jinai naują šviesą, kuri prasiveržė pro visas jos dvasines užtvaras ir įgalino sutikti Kristų veidas į veidą.

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

PARDUODAME LIETUVIŠKUS sūrius, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE Co.
1004 Dundas St. West,
Toronto. Tel. 531-8422

SESĖS IR BROLIAI LIETUVIAI,

DAŽNAI skaitome apie baisią tikrovę, kiek yra žemėje badaujančių žmonių. Tačiau kasmet daug tūkstančių sočiųjų nusižudo nepakeldami ne vargo, o dvasinės tuštumos. Permažai kalbama apie tuos savanorius beturčius, kurie maisto ir kitokių medžiaginių gėrybių vartoja tik tiek, kiek būtina sveikatai, o visą laiką, dėmesį skiria protui, dvasiniam gyvenimui, artimo pagalbai. Tokių beturčių sieloje šviesu, nes jie žino kaip gyventi išmintingai. Jeigu daugiau žmonių pasektų jų pavyzdžiu, žemėje nebūtų bado, visiems būtų jauku gyventi. Ne alkanieji, o bedvasiai turtuoliai turimą galią, mokslą panaudoja ne žmonijai kilninti, o žudyti milijonams nekaltų jaunų gyvybių, senelių, paliegėlių. Jie patys nepatiria dvasinio džiaugsmo, šviesos, ramybės, nemoka dubti jų nė kitiems. Kad lengviau suprastume skirtumą tarp įvairių pažiūrų, pagalvokime, ar galėtume atkreipti pasaulio dėmesį į mūsų tautos kančias vergijoje, jeigu iš ten pasiektų gandai tik materialistinės dvasios, moralinio nuosmukio, sielos poreikių nepaisymo. Tokių žinių mes nenorėtume skleisti, o kiti jų klausytis. Ačiū Dievui, mus ir kitataučius jaudina žinios iš Lietuvos apie kova ne vien už politinę, bet ir už pilną laisvę žmogui ieškoti tiesos, siekti ne vien kasdieninės duonos, bet ir kilnesnio gyvenimo.

Nuoširdžiai sveikindamas kiekvieną lietuvį, linkiu patirti tokio kalėdinio džiaugsmo, kuris paragintų būti Kristaus Evangelijos ne tik sekėjais, bet ir apaštalais mums pasiekiamoje visuomenėje.

VYSKUPAS VINCENTAS BRIZGYS

Linksmų Šv. KALĖDŲ ir laimingų NAUJŲ METŲ linkėjimai

Mano brangūs vaikai — Genovaitė ir Stasys Kuzmai, Stasytė bei Benediktas Yokubynai, sutarę atžymėti rimtesnę Motinos metų sukaktį 1974 m. lapkričio 23 d. Kuzmų namuose, sukvietė svečių. Dalyvavo: didž. gerb. Lietuvos gen. konsulas Kanadai dr. J. Žmuidzinas, didž. gerb. dvasiškiai: Lietuvos Kankinių par. klebonas P. Ažubalis, "TŽ" redaktorius kun. dr. Pr. Gaida, Prisikėlimo par. klebonas kun. Augustinas Simanavičius, OFM, KLB krašto valdybos pirmininkas ir "Tėvynės prisiminimų" radijo bei televizijos programos vedėjas J. R. Simanavičius su Ponia; mieli giminės: S. ir V. Šakaliai iš Providence, R. I., O. ir A. Jakimavičiai, E. ir E. Miliauskai, R. ir P. Bražukai, A. ir V. Ramanauskai, A. ir V. Petruliai, P. ir Vl. Kazlauskai, L. ir P. Butėnai, St. Kuzmickas, R. Kuzmickas, kūmai A. ir Pr. Gaižauskai; ilgamečiai bičiuliai: O. Indrelienė, St. Dervinienė, Z. Stankienė, V. ir V. Rasiuliai, E. Ulickienė, L. Novog, V. ir J. Jasinevičiai, Iz. Kandrotienė, Br. ir Ponia Marijošiai, H. ir W. Ūsai.

Negalėdami atvykti, sveikinimus ir dovanas atsiuntė: "Dainos" grupės pirm. K. Butienė, A. Kudrevcevas, St. ir A. Batkai iš Los Angeles, G. ir P. Stauskai, M. Pečiulienė, V. ir Fr. Kupečiai, U. Gobis, M. Traškevičienė, Albina Simel iš Scrantono.

Džiaugiausi visų atsilankymu ir labai gailėjausi tų, kuriems nebuvo galimybės atsilankyti. Tai buvo mano šviesiausias momentas mano visame gyvenime ir daugiau nesitikiu nieko panašaus sulaukti.

Dėkoju iš gilumos širdies visiems už pabuvojimą su mano vaikais bei manimi ir už gražias bei naudingas dovanas, kurios man primins, kol jas man bus lemta matyti, kad buvo viena diena mano gyvenime, kuri skyrėsi nuo visų kitų!

Paskiausiai, bet nemažiausiai džiaugiuosi savo anūkais Daivute ir Raimundu, kurie ne tik gelbėjo visame judėjime, bet taip gražiai Bobutę apdovanojo didžiule raudonų rožių puokšte. Viskas atrodė taip netikėtai . . . Gi jauniausieji anūkėliai Danutė ir Jonukas, pačioje pradžioje papuošę mane orchidėjos korsažu, vis žėrė šypseną mano linkme, nuolat dalindamiesi paslaugomis su svečiais. O, kaip tai buvo gražu!

Dėkodama Viešpačiui Dievui už tą gražią dieną, linkiu visiems linksmų švenčių ir daug, daug dar jų sulaukti.

Nuolankiai Jūsų —
MARIA F. YOKUBYNIENĖ

Užuot siuntę šventinius atvirukus, KALĖDŲ proga nuoširdžiai

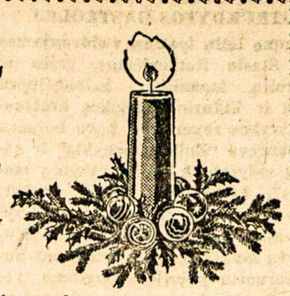

sveikiname

savo artimuosius, gimines, bičiulius, draugus ir pažįstamus, linkėdami malonių švenčių ir palaimos bei sėkmės pilnų NAUJŲ METŲ:

Valerija Anysienė
Elena Aukštakalnienė
A. M. Aulinskai, Oakville, Ont.
Izidorius Antanaitis
V. ir V. Augėnai
Ada ir Balys Arūnai
Agnes ir Jonas Arštikaičiai, Brampton, Ont.
Laima ir Petras Butėnai
P. ir J. Barakauskų šeima
Ant. ir Ona Bugailiškiai, Hamilton, Ont.
Konstancija ir Juozas Blekaičiai, Dundas, Ont.
V. Balsevičiai, Ottawa, Ont.
Kazys Butkevičius, Hamilton, Ont.
Jadvyga Barzdaitienė
Antanas Basalykas
Birutė ir Kazys Čepaičiai
Irena ir Petras Čiurliai
Benas ir Vera Cvirkos, Simcoe, Ont.
Jonas Dervaitis, Hamilton, Ont.
J. ir Z. Didžbaliai
Ona ir Jurgis Dementavičiai
O. I. Delkai
Ald. ir Alf. Erštikaičiai, Stoney Creek, Ont.
El. K. Gudinskai, Hamilton, Ont.
S. V. ir dukros Goldbergai, Sault Ste. Marie, Ont.
R. ir A. Grigonių šeima
Albinas ir Janina Gačioniai su dukromis
Zigmas ir Ona Girdauskai
Ona ir Antanas Jakimavičiai
P. D. Jankai, Hamilton, Ont.
O. V. Juodišiai, Stayner, Ont.
Petras ir Angelė Jakubauskai
Stefanija ir Aleksas Kalūzos
Birutė ir Kazys Kareckai
Janina, Kazys Kaknevičiai ir sūnūs
Vytas ir Angelė Kulniai
Dr. Vincas ir Veronika Kubiliai
Elena ir Vytautas Krikščiūnai
P. ir V. Koveliai, Hamilton, Ont.
Adelė ir Vladas Katelės
Juozas Kvederys
Z. M. Laurinavičiai, Hamilton, Ont.
Stasė ir Vytautas Liuimos
Barbora Latauskienė, Hamilton, Ont.
Zosė Martinaitienė
Albina Mašalaitienė
Genovaitė ir Juozas Mockai
Balys ir Stasė Matulevičiai
Bronius Mikšys
Bronė, Ina ir Jonas Maziliauskai
Morta ir Bronius Norkai
Romualda ir Jeronimas Pleiniai, Hamilton, Ont.
A. Paulius, Hamilton, Ont.
V. Perminienė
Stasė ir Mikas Petruliai
Anelė ir Jonas Puteriai
Elena ir Steponas Pusvaškiai
O. ir S. Pranckūnai
Irena ir Vytautas Pečiuliai
Bronius ir Cecilija Pakštai, Mississauga, Ont.
Dr. Stasys ir Janina Pacevičiai
A. Prunskus, Burlington ,Ont.
Ada ir Valius Poškaičiai, Holland Centre, Ont.
Alvina ir Vladas Ramanauskai
Aldona ir Jonas Ranoniai
Vincas Rutkauskas
A. J. Raškauskai
A. Rudokas, Tillsonburg. Ont.
Aloyzas ir Justina Romanai, Oakville, Ont.
Ona ir Juozas Ražauskai
Nijolė Racevičienė
Pranė ir Jonas Riaubos
O. L. Rimkevičiai
Gražina ir Petras Stauskai, sūnūs — Antanas ir Paulius
Prima ir Bronius Šapliai su sūnumis
Zosė ir Kostas Simonaičiai su šeima
Adelė Šimkevičienė
A. ir T. Sekoniai
Marija Švelnienė
B. Stonkus, Delhi, Ont.
J. O. Staškevičiai, Port Colborne, Ont.
Viktoras, Ona ir Danutė Skukauskai
Ona Urnavičienė
Emilija ir Paulius Vindašiai, Delhi, Ont.
Marytė ir Vacys Vaitkai
P. M. Vaitoniai, Hamilton, Ont.
Onutė ir Martynas Yčai
Monika ir Jonas Žėkai
Anelė ir Tomas Žiliai
Regina ir Jonas Žiūraičiai, Oakville, Ont.
Antanas Zimnickas
Juozas Žiurinskas

(Visi jie aukojo "T. Žiburiams")

KŪČIOS BE NAMŲ

S. ŠETKUS

Keliavome tada karo metu abu su žmona kažkokiais Brandenburgo provincijos keliais Vokietijoje. Kartais atrodė, jog esame Lietuvoje — taip čia viskas buvo panašu. Deja, ėjome svetima žeme vis tolyn nuo gimtojo krašto. Reikėjo žūtbūt susirasti kokią nors pastogę, nes artėjo Kūčių vakaras, kurio praleisti negalėjome lauke.

Susirasti pastogę nebuvo lengva. Kur neužeinam, žmonės, kad ir labai maloniai, kad ir su užuojauta — purto galvas. Pabėgėlių jie visi jau turi pakankamai, be to, dar ir savi žmonės. Mes gi ne jų tautiečiai. Taip ir stumiamės jau kelintą dieną vis tolyn į vakarus.

Pagaliau vienam ūkininkui, matyt, pagailo mūsų — patarė užeiti lyg ir pas viršaitį, gyvenantį netoli miškelyje. Viršaitis — kalvis. Taiso pravažiuojančių ratus ir taip pat dirba dvarui, matomam už puskilometrio. Sužinojęs ko norim, truputį užsirūstino. Jam atrodė, kad geriausia mano vieta būtų fronte, o žmonos — kuriame nors fabrike. Kad jis sakė tiesą, žinojom gerai ir patys, bet mūsų tikslai buvo kitokie, todėl tylėjom ir laukėm.

Kalvis, nors ir partinis nacis, tačiau gana supratingas žmogus. Kiek pasiraukęs parašė kortelę, nurodė eiti į galulaukėje matomą ilgą dvaro pastatą. Artėjant į jį, jau temo. Pro krintančio sniego tirštą rūką matėsi ir daugiau tokių pastatų. Pakelėse styrojo augštų senų medžių šakos. Ir vėl mums atrodė, kad žygiuojame kur nors Lietuvoje seno dvaro alėjomis.

Priėję nurodytą ilgą pastatą, ilgokai beldėmės į žemas duris, kol jų angoje pasirodė sena susirūpinusi moteris. Išsiaiškinus reikalą ji nuvedė mudu ilgu, pašiurusiu koridoriumi prie kažkokio didelio kambario ir nurodė eiti į vidų. Prieblandoje buvo matyti pasieniais išmėtyti čiužiniai, suversti šiaudai, ant kuriu gulėjo žmonės. Jie nekreipė į mus jokio dėmesio.

Moteriškė paaiškino, kad tai šeimos kelių "umzydlerių" iš Klaipėdos krašto. Tos šeimos atveztos čia prieš keletą dienų ir paliktos be jokios priežiūros. Tų šeimų vyrai seniai jau fronte, o moterys — fabrikuose. Visi kiti — seni žmonės ir trys mažamečiai vaikai, kurių motina, mirusi dar traukiny, palaidota dvaro kapeliuose. Visi seniai ir vaikai serga. Serga ir ji pati. Maisto kortelių yra, bet nėra kam atgabenti maisto iš miestuko, esančio už 12 kilometrų. Susiraukusi senutė nubraukė nuo veido kelias ašaras, ir jos lietuviška klaipėdietės tarmė nutilo.

Žmona, kaip gailestingoji sesuo, niekad kelionėje nesiskirianti su vaistų dėžute, aplankė ligonius, pakalbino kiek galėjo ir išdalino vaistus. Po to ji, lydima senutės, nusiskubino virtuvėn sušildyti nors vandens. Mano pareiga buvo vėl eiti pas kalvį.

Kalvis nieko negalėjo padėti. Siūlė eiti į dvarą pas vyresniąją panelę, nes jos tėvas esąs nepavojingai išėjęs iš proto. Priėjęs dvaro rūmus, pamačiau, kad tik viename lange dega šviesa. Vėl beldžiausi į kažkokias duris, kol jos atsidarė ir pasirodė labai daili, maloni jauna mergaitė. Siūlė užeiti į vidų ir palaukti, kol ateis jos sesuo. Vidus priminė seną kaimo koplyčią. Kėdėje su augštom atramom sėdėjo išsidraikiusiais baltais plaukais žmogus. Jis nekreipė į nieką dėmesio, tik maloniai šypsodamasis žaidė su kažkokiu žaisliuku. Supratau, kad tai dvaro šeimininkas.

Netrukus švystelėjo galinės durys, ir šauniu žingsniu atėjo pati dvaro panelė. Blizgėjo jos auliniai batai, o rankoje laikė ilgą, liauna būzną, su kuriuo eidama čaižė jau ir taip suskilusias parketo grindis. Išklausė ji mane nemirksėdama. Supratusi ko aš čia atėjau, labai susinervino. Griežtai ir kietai ji man išaiškino, kad aš nežinąs savo vietos Vokietijoje didelio karo me-

(Nukelta į 7-tą psl.)

Prieš Kalėdas

Alė Rūta

Lynojo lietus. Pirkėjai susikūprinę skuto gatvėmis, iš krautuvės į krautuvę, tempdami lietpalčiais ir skėčiais pridengtus pirkinių ryšulius. "Jingle Bells" prislopintai, bet džiugiai skambėjo krautuvėse ar praeivio rankiniame radijo aparate. Daugelio namų languos jau stiebėsi išpuoštos eglutės. Šeimininkės, kurios tvarkingai ir gudriai apsipirko šventėms ankstesnių išpardavimų metu, dabar patenkintos lindėjo viduje, dulkindamos stalelius ar maišydamos sausainiams tešlą. Taip joms buvo gera viduje, klausantis lietaus lašų barbenimo į langus ir į stogą.

Verusė pūškavo po virtuvę, linksmai pasodinus vieną tortą, dabar jau plakdama putas kitam. Liesas, augštas jos vyras girkšnojo po pietų kavą.

— Tai ar gi taip nieko . . . — Jis nedrąsiai klausė, pažvelgdamas į žmoną.

— Ką? — atskrido nuo putų pilno dubens atsakymas ir klausimas.

— Ar gi nei brolvaikiams . . .

— A! Ir vėl jisai! Sakiau, kad ne! Tik apsigalvok, žmogau . . . — ji lyžtelėjo saldžių putų nuo šaukšto ir vėl suko, plakė, maišė . . . — Tik pagalvok, apsidairyk . . . Visur toks brangumas! Kaip čia ir beišsimaitinsim? Cukrus kas dieną kyla, kenukai brangsta kas savaitę, gazolinas . . . O jau nėra kalbų apie drapanas, apie kokius parėdus ar šiaip kokias prašmatnybes. O jis — apie dovanas —

Ji apsilaižė lūpas ir staiga nutilo, žvilgterėjusi į vyrą; momentui jos apsisprendimas tartum susvyravo . . .

— O visdėlto šventės. O, būdavo . . . — spyrėsi vyras.

Jonas Karoblė nutilo. Susimąstė. Kas gi būdavo? Juk Lietuvoj niekas tuo dovanų ir dovanėlių tvanu nepersiimdavo. Buvo retas dalykas. Ramiau, paprasčiau.

— Tau, kad tik išsidalyt! Žinau tave! — Verusės žvilgsnis vėl sugriežtėjo, ir ji vėl tankiau ėmė sukti tortui kiaušinių putas. — Atsimenu, vienam vaikui kvoteri, kitam — doleri, tai tokių žaislų . . . Būtum labiau taupęs, tai dabar sunkiais laikais nereikėtų skųstis . . .

— Nesiskųsk, užtenka! — Jonas irgi pyktelėjo. Pastūmė tuščią kavos puoduką ir žiūrėjo kažkur tolyn pro langą.

— Pensininkams ir su mažom sutaupom, kaip mūsų, reikia dabar labai diržus suspausti . . .

Jono lūpos kryptelėjo, kai jis lėtai atsisuko į žmonos labai jau "pilną" povyzą ir į jos plakimą . . .

— Taigi, suspaust. — Net ir jis pakėlė balsą. — Tuoj skųsies, kad jau į 18-tą suknelės numerį nebeįtelpi. —

Ir ėjo į duris, tartum norėdamas išbėgti iš būsiančių žodžių krušos. Bet jį pasigavo:

— Tai matai koks! Prikaišios! Tai stora, tai tokia, tai šiokia . . . O buvau gera, kai už plikio tekėjau! O buvau graži ir gera, kai dirbau ir dirbau su antvalandžiais, kai namų žiūrėjau, šapelį po šapelio, kaip skruzdė, tempiau . . . O sotus buvai, apskalbtas, apžiūrėtas! Marškiniai Jono Karoblės už daugelio kitų baltesni, dar ir pakrakmolyti, kad ir be valyklų, vis žmoniškai, vis, vis . . .

Jos balsas ėmė virpėt, tartum įžangai į verksmą.

— Gerai, jau gerai! Nepradėk! Kam to reikia? Taikos, ramybės šventė. Kad gi mes vis atrandam kliautis . . .

— Kas kitas atranda, jei ne tu?

— Užteks, Veruse, gana. — Jis žengė prie durų, bet pagalvojęs grįžo prie numesto ant sofos laikraščio.

Tuo laiku suskambėjo telefonas. Žmona jam galva mostelėjo — paimk.

Jonas pakėlė ragelį ir . . . Smalsiai į jį žiūrinti Verusė tiek tegalėjo girdėt:

— Alio. Aha, tas pats. Kaip sveiki jūs! O? Tai, matyk . . . Kad tave . . . Žinia . . . Ką tu sakysi! O kaip gi? Gerai. Gerai. Aha, gerai, tuoj. Iki . . .

Ragelis klektelėjo, ir dabar Jonas Karoblė tikrai jau žengė į duris. Verusė vėl užkaito:

— Kad bent žmoniškai šnekėtum! O tai — nieko negali suprast. Kas gi tenai buvo?

— Nugi, Vaituliai bėdoj. Girdi, veža skubėdami paskutines korteles, paskutinius siuntinius į paštą, o mašina — braukšt! Kažinkas tenai . . . Šaukiasi . . .

— Sviete tu mano! — vėl apsilaižė lūpas Verusė ir paleido žodžių krušą nauja tema: — Ir atsirado, mat! Kas mes jiems? Giminės? Artimiausi draugai? O kai baliavoja, nevisada pakviečia. O kai kokiame parengime, tai ji sau išsipuošus, išsipusčius, manęs, regis, nė nemato . . . Mat, mes permenki . . . Mat, jos vyras buhalteris, ne fabrike, pensiją išsitarnavo . . . O kad nė neatsimenu, ar jie mums kasmet kortelę atsiųsdavo . . .

Taip ji kalbėdama, tratėdama išgirdo — trinkt! Jos vyras buvo išėjęs.

Lietus lauke tilo, tai vėl garsiau į langus ir sienas šiušeno. Niūri pilkuma vidurdienį pavertė pavakare. Verusę ėmė snaudulys ir dar didesnis piktumas. Galvojo: ims ko gero dar čia susigrūs! Su Jonu — ne juokas! Dar čia užsiveš. Ogi dar užuolaidos nebaigtos užkabinti, o dulkių siurblys tebestovi kampe, virtuvė apgriozdinta, nei kaip naują tortą prieš šventes prapjaut . . . Gal ir viskės dar nebus parsinešęs . . .

Ir taip besirūpindama, bepykdama Verusė nukišo putų dubenį į šaldytuvą, o pati krypavo, pūškavo po butą, daiktus į vietą dėliodama, siurblį ištempdama, arbatai vandenį užvirdama, sausainius ant lėkštės dėliodama . . . Paskui ir prijuostę numetė, ir plaukus susišukavo, ir šviesas už durų bei viduje uždegė, ir jau stalą ėmė dengti . . . Ir, po visų tų prisiruošimų, didžiai suklususi į žingsnių bildesį ant prieangio laiptelių, net prasižiojo, kai jos vyras įžengė vienas.

— Tai kur gi dabar? Ar Vaitulienė pasididžiavo? Tai, maniau, užsivesi, jeigu jau . . .

— Mašiną sutvarkėm. Tik baterija buvo nusėdus, prie šviesų slystelėjo, išsijungė ir paskui — nė iš vietos. Nebejsijungia. Va, čia, prie mūsų, už dviejų blokų . . .

— Nu?

— Nu, tai ką. Prie savo prijungiau, kiek pakrovėm, pastūmėjau ir užvedęs nuriedėjo . . . Turės naują bateriją įsidėt.

— Tai ir tavo protas! Jeigu čia, už dviejų blokų, tai ko neatsivežei? O aš čia laukiu . . .

— Kaip gi, kviečiau. Sakau, sušilsim.

— Tai ką jie? Pasipūtę, ar ne? Pas tokius, kaip mes, nevažiuos . . . Nežinau, ar porą kartų iš viso čia yra buvę, nors ir iš to pat krašto esam, su Vaituliu vieną gimnaziją pradėjom . . .

— Tylėk, Verus, tylėk. Suprasi žmogų! Mašina pilna dėžių, dėželių kaspinuotų, tai . . . Lyg ir susigėdus Vaitulienė ir pratars jam: "Matai, Jurgi, apskambinai tris vietas, visi mūsų draugai laiko neturi, o, matai, Karoblės . . ." Ir paskui dar pridėjo: "O mes jiems nei dovanų, nei sveikinimų, kaip aniems..."

— Taip ir pasakė? Vaitulienė?

— Pasakė. O jis — tik spaudė man ranką, tik dėkojo . . . Girdi, per šventes susitiksim . . .

— Taip ir pasakė? Vaitulis? O vis būdavo didesniais nešasi . . .

— Sužiūrėsi! Žmonės — kaip žmonės. Ko tu čia . . .

— Žinau, ką sakau! — Verusė jau kėlė balsą. Bet kai pamatė, kad vyras trina rankas ir lyg į pečius įsigūžęs, ėmė pilti jam karštos kavos (kad gi jis taip ją mėgsta!) ir nutilusi tik giliai atsikvėpė.

Kai Jonas baigė siurbčiot tą puodelį, Verusė stabtelėjo blizginusi sidabrinį peilį ir kitokiu, atsimainiusiu balsu pratarė, į vyrą nė nepažvelgdama:

— Nagi, dar nevėlu. Jei nori ką . . . Bent brolvaikiams . . . Kad jau visi taip . . . Sakai, pilna mašina dėželių! Visdėlto, šventės . . .

Jonas Karoblė iš karto nieko neatsakė. Prisipylė antrą puodelį. Lietus ėmė stipriau barbenti, žmona pastūmė augštyn šilimos reguliatorių, vėl ėmėsi nebaigto torto trynimų ir plakimų . . .

— Tai pavešiu rytoj į tą didžiąją krautuvę; tu daugiau apie pirkinius išmanai — tarė Jonas.

Verusė giliai užsimąsčiusi šyptelėjo. Ilgai tyloj sėdėdama, gal jau pirkinius planuodama, atsisukus tarstelėjo:

— Jonel, gal medaus į kavą? — Kad nebūtum persišaldęs . . .

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SUTRUKDYTOS GASTROLĖS

Kauno lėlių teatras, vadovaujamas rež. Stasio Ratkevičiaus, grįžo iš gastrolių ispaniškai kalbančiuose Pietų ir Vidurio Amerikos kraštuose. Išvykos repertuare buvo bulgaro P. Dančevo "Zuikių mokykla" ir sovietų rašytojo I. Štoko "Velnių malūnas". Lietuviškų pasakų, matyt, buvo atsisakyta dėlto, kad išvykoje teko atstovauti Sovietų Sąjungai. Numatytų lankyti kraštų lietuviams buvo paruošta poezijos programa, vežama nuotraukų paroda, vaizduojanti okupuotos Lietuvos gyvenimą. Išvykoje taipgi dalyvavo kultūrinių ryšių komiteto atstovai V. Kazakevičius ir R. Diktoraitė. Lėlių teatro spektakliai ispanų kalba buvo numatyti Kostarikoje, Hondure, Salvadore, Nikaragvoje, Panamoje, Venecueloje, Kolumbijoje, Peru, Bolivijoje ir Argentinoje. Gastroles, pradėtas Venecuelos Caracas mieste, sujaukė nenumatytos komplikacijos, kurias "Komjaunimo Tiesos" 230 nr. atskleidžia rež. S. Ratkevičius: "Po Venesuelos sekė Kostarika, Panama, Peru, Ekvadoras, Bolivija ir Kuba. Taigi numatytas maršrutas žymiai sutrumpėjo. Paskutiniu momentu atsakė įvažiavimo vizas Salvadoras, Gvatemala, Nikaragva, Honduras. Mūsų misija buvo nelengva. Kai kur jautėme priešiškumą. Nikaragvoj buvo pasirodę šūkiai: "Gelbėkim Kostariką nuo komunistų antplūdžio". Pačioj Kostarikoje iš pradžių irgi spaudoje buv pasirodę priešiškų straipsnių . . ." Iš maršruto iškrito ne tik S. Ratkevičiaus paminėti kraštai, bet ir Kolumbija su Argentina, kur yra didelis skaičius lietuvių. Turbūt ir į juos nebuvo gautos įvažiavimo vizos. Išvykos dalyviams susitikti su lietuviais teko tik Venecueloje. Rež. S. Ratkevičiui geriausią įspūdį paliko Caracas mažos įmonėlės savininkas Balys Celius, globojęs Venecuelos kompartijos įsteigėjo sūnų, dipukus išmetęs į istorijos šiukšlyną. Apie šias gastroles dėmesio vertų minčių pateikia Venecuelos lietuvių naujasis laikraštėlis "Gairė" 1 nr.: "Gražu ir malonu buvo Venecuelos lietuviams skaityti "Kauno lėlių teatras" spaudoje ir reklamoje. Tik skaudu ir neteisinga, kad visos tos kelionės tvarkomos Maskvoje ir Lietuvos artistai, mokslininkai gali išvažiuoti į laisvąjį pasaulį tik su Maskvos palaiminimu. Ką sakytų Pietų Amerikos gyventojai, jei jiems išvažiuoti iš savo šalies reikėtų Vašingtono leidimo?!"

PATVINO UPĖS

Orų biuro vandens prognozių skyriaus viršininko V. Januškio pranešimu, spalio mėnesio normą lietus Lietuvoje viršijo 3-4,5 karto. Spalio pradžioj Utenoje, Tauragėje, Vilkaviškyje ir Lazdijuose šis kritulių kiekis buvo pasiektas per vieną parą. Nemažos įtakos turėjo lapkričio pirmomis dienomis Gudiją, Lenkiją ir Čekoslovakiją pasiekęs pietinis ciklonas. Išsiliejusios upės padarė nemažai nuostolių. Apie Lietuvos upes V. Jauniškis "Tiesos" 264 nr. rašo: "Ir mūsų respublikoje lietaus poplūdžio bangos sekė viena kitą, o jo viršūnė savo aukščiu beveik visose nežemėrinėse upėse viršijo palyginti žemą šių metų pavasario potvynio vandens lygį. Aukščiausiai vanduo pakilęs mūsų upėse buvo lapkričio 3-7 d. Nemune poplūdžio bangos aukštis viršijo buvusį lygį 2 metrais, Neryje ir Šventojoje — 1,5 m, Nevėžio žemupyje ir Šešupėje — 3,5 m, Jūroje ties Taurage — 5,3 m. Nemunas ir Nevėžis — žemupyje, Jūra ir Šešupė vietomis buvo išsiliejusios iš krantų. Pastaruoju metu, sumažėjus kritulių kiekiui, vandens lygis palaipsniui atslūgsta . . ."

DUONA IR ALUS

Vilniuje posėdžiavusi augščiausiosios tarybos pramonės ir statybos komisija svarstė maisto pramonės gaminių kokybės gerinimą. Pirmiausia buvo pasidžiaugta, kad maisto pramonės ministerijai priklausančios įmonės gyventojams jau tiekia 50 gaminių su valstybiniu kokybės ženklu, o po to atkreiptas dėmesys į blogą kokybę. Daugiausia priekaištų susilaukė duona ir alus. "Tiesa" 271 nr. skaitytojus informuoja: "Nemaža broko ir blogos kokybės gaminių išleido alaus gamyklos "Ragutis" ir "Tauras", Alytaus vyno gamykla, Vilniaus duonos įmonių susivienijimo Druskininkų filialas, Kauno duonos įmonių susivienijimas. Produkcija dažniausiai brokuojama dėl nepripylimų, nehermetiško taros uždarymo, silpno putojimo, pašalinių priemaišų, blogos prekinės išvaizdos, svorio trūkumų, deformavimo, apdegimo ir pan. Prasta produkcija išleidžiama dažnai dėl to, kad vis dar pažeidžiami technologiniai procesai, nepakankamai prižiūrimi įrengimai ir kontroliuojamas jų darbo režimas, taip pat dėl trūkumų, organizuojant darbą, nepakankamos atskirų darbuotojų atsakomybės . . ." Nusiskųsta, kad vis dar trūksta kmynų, kultūrinių uogų, kaulavaisių ir net kaikurių daržovių.

SCENOS VETERANAI

Scenos veteranų XIV metinis sąskrydis įvyko Vilniuje, Lietuvos Teatro Draugijos aktorių namuose. Programą dzūkų dainomis pradėjo aktorių namų vokalinis etnografinis ansamblis. Scenos veteranus sveikino Lietuvos Teatro Draugijos naujasis pirm. Virgilijus Noreika, veteranų sekcijos pirm. Nelė Vosyliūtė, garbės raštus trylikai sukaktuvininkų įteikė kultūros ministeris L. Šepetys. Suvažiavime buvo prisiminta deimantinė pirmojo lietuviško spektaklio Palangoje sukaktis "Amerikos pirtyje" II veiksmu, kurį suvaidino patys scenos veteranai. Bekampienės vaidmenį atliko O. Šauleckaitė, Agotos — V. Lietuvaitytė, Bekampio — J. Petrauskas, Vinco — K. Jurašūnas. Nors jų pečius jau slegia nemaža metų našta, bet jie tebėra išsaugoję sceninį meistriškumą. Prie amžiaus devyniasdešimtmečio artėjantis Jurgis Petrauskas vėl priminė tuos laikus, kai publiką juokindavo K. Goldonio "Viešbučio šeimininkėje", V. Krėvės "Skirgailoje". Apie "Amerikos pirtyje" autorių A. Vilkutaitį kalbėjo Mokslų Akademijos lietuvių kalbos ir literatūros instituto mokslinis bendradarbis V. Kuzmickas. Vakaras užbaigtas senųjų spektaklių prisiminimais, ateities veiklos aptarimu. Dalyvių tarpe buvo aktoriai — J. Laucius, T. Vaičiūnienė, S. Jukna, E. Žalinkevičaitė-Petrauskienė, E. Bindokaitė.

V. Kst.

Kanados lietuviai tebeprisimena sėkmingą šiemetinę Lietuvių Dieną Winnipege. Čia — viena iš rengėjų komiteto nuotraukų. Iš kairės: D. M. Januškaitė — sekretorė anglų kalba, V. Januška — pirm., B. Eimantienė — vicepirm.; stovi: J. Demereckas — iždininkas, A. Eimantas — apyl. valdybos pirm., J. Grabys — apyl. valdybos vicepirm., kun. J. Bertašius — I vicepirmininkas ir vyr. koordinatorius, V. Rutkauskas — sekretorius Nuotr. N. Mileišio

KLB Hamiltono apylinkės valdyba kviečia visus Hamiltono ir apylinkės lietuvius dalyvauti

NAUJŲ METŲ SUTIKIME

gruodžio 31 d., 7 val. vakaro, Jaunimo Centre, 48 Dundurn N.

- *Puiki šilta vakarienė ir šaltas bufetas*
- *Turtingas baras, šampanas*
- *Gros geras J. Vaičiaus orkestras*
- *Durų laimikiai, kepuraitės ir kt. dovanos nemokamai*
- Asmeniui — $12.00, studentams — $10.00.

Dėl bilietų skambinti O. Stasiuliui tel. 528-2055 arba L. Skripkutei tel. 529-4811

SKRENDAME visi kartu į EUROPĄ!

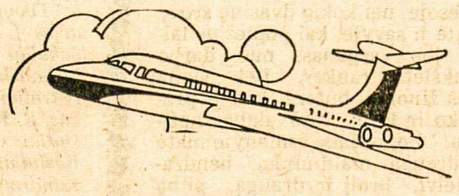

1975 m. birželio 19 – liepos 4 d.d. yra rengiama JAV ir Kanados lietuvių ekskursija į EUROPĄ.

Bus aplankyta VOKIETIJA, ŠVEICARIJA ir ITALIJA. Kelionė — turininga ir įdomi.

Kadangi tikimasi didelio keliautojų skaičiaus, tad ir kaina yra žema — **$789** asmeniui skrendant iš Niujorko (viešbučiuose gyvenant po du kambaryje). Į tą kainą įeina viskas: kelionė lėktuvais ir autobusais, viešbučiai visam laikui, pervežimai iš aerodromų į viešbučius ir atgal, įdomiųjų vietų lankymas visuose kraštuose, pusryčiai ir pietūs kiekvieną dieną, patarnavimo duoklės ir mokesčiai, angliškai arba lietuviškai kalbą kelionės palydovai bei vadovai, lagaminų pernešimai, visos kelionės suplanavimas ir dokumentų paruošimas.

Šią kelionę organizuoja Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrija ir Kunigų Vienybė.

Techniškus kelionės reikalus tvarko kelionių agentūra "VYTIS", 2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229. Tel. (212) 769-3300. Platesnių informacijų teirautis šioje agentūroje.

Niagara Falls, Ont.

RAMOVĖNŲ SKYRIAUS tradicinis "kalakutų" sportinis šaudymas įvyko gruodžio 7 d. p.p. Bieliūnų ūkyje. Jo tikslas — sudaryti progą ne tik prizą laimėti, bet ir tyrame ore pabūti. Pasak J. Aisčio knygoje "Laikas ir žmonės", prisilaikant gražių tradicijų bei gamtos dėsnių būna žymiai daugiau galimybių išsilaikyti sveikam žmogui. Stropusis šaudymo organizatorius Z. Jakubonis pirmena visiems kiekvienais metais apie šaudymą, laiką ir vietą, paruošia taikinius bei kitus reikmenis. Malonus šeimininkas kiekvienais metais paruošia malkų laužui kūrenti. A. Šukys, žengdamas per septintą dešimtį metų, dalyvavo net keturiose grupių rungtynėse ir surinko taškų iš 36 galimų: 27, 27, 28 ir 32. Ir šį kartą už visus geriausiai šaudė į taikinį P. Meškauskas: 30, 30, 31, 32. 1974 m. šaudyme dalyvavę linki tiems, kurie nedalyvavo, ir visiems kitiems linksmų Kalėdų švenčių bei laimingų, sėkmės lydimų naujųjų metų. Dalyvis

St. Catharines, Ont.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju už man suruoštą subatvakarį, išleidžiant į pensiją ir įrašant į senelių sąrašą. Ypatingą padėką reiškiu organizatoriams, visą darbą atlikusiems ir maistą pagaminusiems — I. P. A. Baronams ir p.p. Lelevičiams. Taip pat nuoširdžiai dėkoju dalyvavusiems ir prisidėjusiems prie dovanos: p.p. J. V. Alonderiams, Ališauskams, Bušauskams, Miss N. DePiro, Girevičiui, Geniui, Gegeckams, Kairiui, Kalainiams, Kvederiui, Langams, Meškauskams, Paukščiui, Pranckams, Poligrimams, Ruzgiams, Scott, V. Satkevičiui, Šarūnams, O. A. Šukiams, Šetikui, Vilbikaitienei, J. A. Zubrickams, S. S. Zubrickams, Zosanui, Zamkovienei, Žemaičiams. Nuoširdžiausias ačiū. Niekad neužmiršiu to įspūdingo vakaro. Jūsų — S. Kukta

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas **"TALKA"**

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 v. Liepos-rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų draudа.

Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

Kapitalas — virš $5.000.000

MOKAME UŽ:

depozitus (P.C.A.) — 6%

santaupas — 9¼%

term. depozitus 1 m. 10%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas — 12%

nekiln. turto pask. 11½%

Mėsos ir putkūs dešros gaminiai Skanėstai kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468

740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113

• GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510

• LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

HAMILTON ONT

Brangūs Tėveliai,

Šalia politinio, kultūrinio ir ekonominio šio krašto gyvenimo, didelę rolę vaidina sportas. Jau pradžios mokyklos suole vaikai susipažįsta su įvairiais žaidimais, pasiekdami gražių pasekmių įvairiose sporto šakose. Neatsilieka ir Jūsų vaikai — iškyla į pirmaeilius sportininkus, atstovauja savo mokykloms, šio krašto spalvoms įvairiose rungtynėse. Džiaugiamės jų laimėjimais, didžiuojamės skaitydami lietuviškas pavardes spaudos puslapiuose, tačiau kartu liūdime nematydami jų lietuviškų klubų eilėse. Tiesa, HLSK Kovas negali jaunuoliams-ėms pasiūlyti sportinių sąlygų, kurias jie turi gimnazijų ar universitetų klubuose, tačiau stengiamės, kiek turimieji ištekliai leidžia, įsigyti uniformas, sportinius įrankius ir sales treniruotėms. Didžiausias mūsų noras — suburti Hamiltono sportuojantį jaunimą į lietuviškas sporto gretas, garsinti mūsų tėvų krašto bei HLSK Kovas vardus svetimtaučių tarpe. Šiuo metu savo eilėse turime per 120 narių. Tai jau gražus sportininkų skaičius, bet, stovėdami prie 1975 m. slenksčio, turime užsibrėžę tikslą — pasiekti apvalų 200 narių skaičių.

Jūs, mieli Tėveliai, šiame mūsų užsimojime galite daug padėti, paskatindami savo vaikus įsijungti į HLSK Kovas eiles. Paskambinkite vicepirm. A. Grajauskui 522-2698 arba sekr. A. Lukošiūtei 529-6619 ir gausite visas reikalingas informacijas.

Kiekvienos organizacijos veikla be stipraus finansinio užnugario yra labai silpna. Nario įnašai, įvairūs renginiai ar didesnės aukos — tai klubo finansiniai ramsčiai. Iki šiol Kovas nekreipė didelio dėmesio į nario įnašus ir su nedideliais ištekliais išsiversdavo. Padidinus mokyklų direkcijai salių nuomą, pakilus sportinių įrankių kainoms, kelionių išlaidoms, dabartinio metinio biudžeto neužtenka. Tad ir kreipiamės į Jus, mieli Tėveliai, prašydami sumokėti už savo vaikus metinį įnašą — $2. Jis bent iš dalies padės mums įvykdyti planus ir darbus tolimesnėje Kovo veikloje. Už Jūsų finansinę paramą iš anksto tariame ačiū.

Šv. Kalėdų ir N. Metų proga sveikiname visus, linkėdami sportininkams šiapus ir anapus gražių sportinių laimėjimų 1975. **Kovo valdyba**

I. E. STANEVIČIAI švenčių sveikinimų vietoj aukojo mergaičių chorui "Aidas" $20, linkėdami visiems draugams bei giminėms kalėdinio džiaugsmo ir laimės naujaisiais metais.

"AUKURAS" lapkričio 30 d. Čikagoje dalyvavo trečiajame JAV ir Kanados teatrų festivalyje su V. Alanto 3 v. komedija "Šiapus uždangos". Į šį hamiltoniečių vaidinimą prisirinko pilna salė žiūrovų. Hamiltono "Aukuras" su "Šiapus uždangos" komedija laimėjo I vietą iš keturių dalyvavusių teatrų. Geriausiu aktoriumi iš "Šiapus uždangos" buvo išrinktas Kazys Bungarda. Sveikiname "Aukurą", laimėjusį I v., o K. Bungardai linkime ir toliau sėkmingai tęsti scenos darbą.

"AUKURAS" KVIEČIA VAIKUS nuo 4 iki 14 m. amžiaus, besidominčius vaidyba, registruotis pas režisorę E. Kudabienę tel. 389-0579 arba pas aktorę M. Kalvaitienę tel. 634-1464. "Aukuras" nori suorganizuoti vaikų teatrą. Visi kviečiami registruotis.

"AIDAS" gegužės 10 d. yra pakviestas Montrealio apylinkės valdybos koncertui Aušros Vartų par. salėje. "Aido" koncertas Čikagoje lapkričio 30 d. praėjo su labai dideliu pasisekimu. Nors tą savaitgalį Čikagoje buvo keletas didesnių parengimų ir oras buvo labai nepalankus, Hamiltono dainuojančių mergaičių ir jų vadovo solisto V. Verikaičio pasiklausyti susirinko per 700 žmonių. "Aidą" kvietė BALFas savo 30 metų veiklos sukakties paminėjimui. Choro "Aido" vadovybė nuoširdžiai dėkoja BALFui už pakvietimą ir nuoširdų priėmimą. Tik grįžtantį "Aidą" namo užklupo sniego audra. Reikėjo išbūti kelionėje net 34 valandas. Bet tą ilgą kelionę lydėjo jaunatviška nuotaika ir dainos. Aidietės parsivežė daug gražių ir įdomių įspūdžių iš šios kelionės, kurie ilgai liks jų atmintyje. **J. P.**

PALAIDOJOM a.a. ERNĄ BERZINŠ. Sunkios ir skausmingos vėžio ligos išvarginta, mirė gruodžio 7 d. rytą Šv. Juozapo ligoninėje. Nuliūdime paliko savo vyrą Joną, latvių tautybės, kurį išmokė gražiai kalbėti lietuviškai, ir dukrelę Brendą, dabar besimokančią X lituanistinės mokyklos skyriuje. Ji buvo tikrai malonus ir nuoširdus asmuo, visada pasiruošusi kitam padėti, patarti, patalkinti. Ji buvo labai aktyvi savo parapijoj, bet netrūko jos talkos niekada ir kitur. Daugelis sužinojo ją esant evangelike tik jai mirus. Už jos vėlę gruodžio 9 d. vakarą laidotuvių namuose kalbėjo Rožinį lietuviai katalikai su prel. dr. J. Tadarausku, kuris pasakė ir jautrų atsisveikinimo žodį, o vėliau velionės parapijos liut. kunigas atskaitė savo apeigų maldas. Gruodžio 10 d. su gausia palyda jos žemiškieji palaikai buvo nuvežti į lietuvių Šv. Jono kapines Mississaugoj. Ilsėkis ramybėje, Erna! Tavęs tikrai pasiges hamiltoniečiai.

J. BUDNIKIENĖ paslydusi griuvo ir nusilaužė ranką. Prieš keliolika metų buvo lūžusi panašioj nelaimėj kita jos ranka.

ANGELĖ MIKALAUSKAITĖ ištekėjo už Michael F. Morrison. Jungtuvės įvyko gruodžio 7 d. AV šventovėje, o vestuvinis pokylis Hillcrest restorane.

ATOSTOGAUDAMI Floridoj šventes praleis P. D. Stuokos, Pr. E. Cipariai ir J. Gimžauskas.

BERNELIŲ MIŠIAS AV šventovėje turėsime antradienio naktį 12 v. Tom iškilmingom Mišiom par. choras, vad. A. Paulionio, yra paruošęs daug gražiai ir nuotaikingai skambančių giesmių. Po ilgų metų pertraukos mūsų šaulės šiemet vėl bando čia ruošti lietuviams bendras Kūčias. N. Metų sutikimą Jaunimo Centre rengia Bendruomenės v-ba. Šia proga noriu čia palinkėti visiems savo bičiuliams ir artimiesiems, skaitantiems "TŽ", nuotaikingų Šv. Kalėdų ir gerų 1975 metų. **K. Mileris**

LIETUVIAI PASAULYJE

Brazilija

DR. BALYS MATULIONIS gruodžio 1 d. mirė Barbertone, Ohio. Velionis, gimęs 1895 m. prie Utenos, buvo pasižymėjęs gydytojas, valstiečių liaudininkų veikėjas, Petrapilio lietuvių seimo dalyvis. Nepriklausomoj Lietuvoj dirbo karo ligoninėje, buvo Birštono kurorto direktorium ir 1941-44 m. Lietuvos vyr. sveikatos valdybos valdytoju, išgelbėjusiu daug medicinos seserų bei gydytojų nuo tarnybos vokiečiams užfrontėje. Pastaruoju metu iš Čikagos buvo persikėlęs pas sūnų Mindaugą, gyvenantį netoli Klevelando. Jo palaikų pelenai bus nuvežti į Kanados Halifaksą, kur yra palaidota žmona ir kur gyvena dukra Nijolė Noges. Velionies gerbėjai prašomi siųsti aukas jo fondui šiuo adresu: dr. H. Brazaitis, 35210 Maplegrove Rd., Willoughby, Ohio 44094, USA. Fondas buvo sudarytas šeimos pageidavimu pakeisti įprastinėms gėlėms.

VILNIAUS UNIVERSITETAS praėjusią vasarą antrą kartą surengė lituanistinius kursus išeivijos lietuvių jaunimui. Kaikurių kursantų įspūdžius, daugiau ar mažiau palankius kompartijai, paskelbė "Gimtasis Kraštas", įrodinėdamas kursų naudingumą. Antrąją medalio pusę lapkričio 29 d. laidoje atskleidė "Darbininkas" pasikalbėjime su vienu buvusiu kursantu, kurio pavardę redakcija nutylėjo. Iš jo paaiškėjo, kad kursantus pasirenka ir aprobuoja Sovietų Sąjungos ambasada Vašingtone. Minėtam asmeniui leidimą vykti Vilniun patvirtino iš ambasados pas jį atvykę du pareigūnai — lietuvis Mališauskas ir vienas rusas. Jokių rekomendacijų neteko jieškoti: Greičiausiai nulėmė mano veikla organizuojant atvažiavusiųjų koncertus ir mano tėvų nusistatymas, kad Lietuvoje nesą taip bloga". Kitiem dviem minėto asmens pažįstamiem leidimas nebuvo duotas dėl tėvų praeities, bet buvo pareikšta, kad tas tėvų "nuodėmes" gali ateityje atpirkti jų pačių palanki laikysena. Į šiemetinius kursus buvo įsileista ir tokių, kurių pernai nepriėmė. Matyt, jie jau buvo susilaukę "atpirkimo". Pasak to buvusio kursanto, kelionę iki Maskvos jam teko pačiam apsimokėti, o visas kitas išlaidas padengė universitetas. Grįžus į JAV, kelionpinigiai buvo grąžinti, kaip jam Vilniuje pažadėjo kursų vadovas docentas J. Balkevičius. Greičiausiai taip buvo pasielgta ir su kitais kursantais.

ŠIEMETINIUOSE KURSUOSE Vilniuje dalyvavo 20 asmenų grupė, kuriai seniūnes iš jų tarpo paskyrė kursų vadovybė, inspektorium — vilniečius mokslininkus švietusį dr. A. Avižienį, iš JAV nusiųstą elektroninių skaitytuvų specialistą. Propagandinę pusę pabrėžia pasikalbėjimo autoriaus teigimas: "Net tokie dėstytojai, kaip dr. Sauka ir dr. Jurginis, neapsiėjo be propagandos, o V. Areškos mokyme mokslo tebuvo gal 10%. Bene objektyviausiai išsilaikė dr. Jonas Palionis, kalbos mokytojas. Per visus kursus nepriklausomos Lietuvos laikotarpis nepaminėtas nė vienu geru žodžiu". Buvo surengta daug išvykų, kur kursantų laukdavo ir jiems atsakinėdavo gerai paruošti propagandistai: "Tose išvykose kaip tik ir vyko pagrindinė mūsų indoktrinacija. Rodė lietuvių partizanų žiaurumus vaizduojančius filmus, vedė į ateizmo muziejų ir į įvairias vietas, kur, kaip jie sakė, hitlerininkai su buržuaziniais nacionalistais žudė žmones. Kur tik lankydavomės, vis mus vedžiodavo būreliuose, kad su pašaliečiais nepasikalbėtume . . ." Iš palydovų savuoju įkyrumu išsiskyrė "Gimtojo Krašto" vyr. redaktoriaus pavaduotojas Vilius Baltrėnas. Dėl kompartijai nepalankių klausimų iš kursų buvo pašalintas ir ištremtas Australijon Kaminskas. Apie šį incidentą rašė ir "GK", tik nepaskelbė pavardės, dėl kurios nėra visiškai tikras ir "Darbininko" pokalbio dalyvis. Kiti kursantai, esą, prisitaikė prie reikalavimų.

KURSANTAMS NEPASĮSKŠTĖTA PATARIMŲ ir išeivijos reikalais: "Viešai buvo stengtasi nuteikti prieš visa tai, ką daranti "reakcinė buržuazija". Nepagailėta pakalbėti apie jos nusikaltimus, "bendradarbiaujant su hitlerininkais". Be ryšių su Lietuva, sakė, lietuviai užsienyje greit išmirs. Patardavo mums nusigręžti nuo "buržuazinių nacionalistų" sapnų ir eiti su realiu gyvenimu. Konkrečius pageidavimus man pareiškė privačiai: daryti viską, kad lituanistinį švietimą perimtų ryšių su kraštu šalininkai. Kai švietimas atsidurs, kaip sakė, "gerų patriotų" rankose, tada tarybinė valdžia lituanistines mokyklas parems mokslo priemonėmis . . ." Pokalbis su "Darbininko" atstovu baigiamas įspėjančiais žodžiais: "Man dabar išaiškėjo velniškas Maskvos planas pačių lietuvių rankomis sunaikinti užsienio lietuvius, kaip kovojančią dėl Lietuvos laisvės jėgą. O mes, užsienio jaunimas, nesame to žaidimo praregėję. Taip pat nemažas skaičius ir iš vyresniųjų".

Venecuela

VENECUELOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KOMITETAS lapkričio 15 d. išleido "Gairės" 1 nr. Naujasis laikraštėlis, spausdinamas rotatoriumi, bus mėnesinis informacinis leidinys. Leidėju ir atsakinguoju redaktorium pasirašo kun. A. Perkumas, SDB, Venecuelos lietuvių katalikų misijos vadovas (Centro Lituano "San Casimiro", Plaza Central La Vega, Caracas, Venezuela), redaktorium — J. Kukanauza (Calle Los Caobos 86-B-161, Quinta Rutenis 3ra. Seccion, El Trigal Sur Valencia, Venezuela). Pastarasis taipgi yra ir minėto katalikų komiteto pirmininkas. "Gairė" žada informuoti skaitytojus ne tik apie lietuvių katalikų veiklą, bet ir Venecuelos Lietuvių Bendruomenės bei Venecuelos Lietuvių Jaunimo Sąjungos. Juozas Kukanauza rašo: "Kaip redaktorius stengsiuos ir negailėsiu pastangų, kad šis leidinys būtų patrauklus, įdomus ir naudingas. Tikiuosi, kad "Gairė" ateityje pateisins savo užgimimą, įnešdama mūsų katalikiškam ir lietuviškam gyvenimui daugiau gaivalingumo ir našumo".

VENECUELOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KOMITETO naująją valdybą, išrinktą rugsėjo 1 d., sudaro: pirm. J. Kukanauza, vicepirm. p. Gutauskienė, vicepirm. P. Kriščiūnas, ižd. dr. P. Dambrava ir sekr. A. Žalnieriūnaitė. Tame posėdyje taipgi nutarta įsijungti į Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendriją, šį uždavinį pavedant pirm. J. Kukanauzai. Komitetą globoja lietuvių kapelionas ir dvasios vadas kun. A. Perkumas.

Urugvajus

STUDIJŲ SAVAITĖJE, kuri sausio pradžioje bus surengta prie Montevideo, dalyvaus Urugvajaus, Brazilijos ir Argentinos lietuvių jaunimo atstovai, norintys geriau pasiruošti pasaulio lietuvių jaunimo III kongresui. Montevideo lietuviai, ypač jaunimas, laukia dar šį mėnesį žadančio atvykti PLB valdybos nario jaunimo reikalams Romo Kasparo. Su juo bus aptarti pagrindiniai jaunimo kongreso klausimai.

Argentina

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ ARGENTINOJE šeštadieninė mokykla Buenos Airese mokslo metus užbaigė lapkričio 23 d. Šia proga mokiniams, jų tėvams ir SLA nariams centro valdyba rodė Lietuvos vaizdų skaidres, kurias 1967 m. yra paruošusi Kanados Lietuvių Bendruomenės švietimo komisija. Vaizdus aiškino mokyklos vedėjas L. Stankevičius. SLA centro valdyba jam padėkojo už nuoširdų darbą šeštadieninėje mokykloje.

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO kongreso rengėjų komitetas Avellanedos Aušrų Vartų parapijos patalpose lapkričio 15 d. įvykusiame posėdyje svarstė lėšų telkimą. Buvo priimtas inž. J. Gaidimausko pasiūlymas išleisti ir pardavinėti specialius rėmėjų lakštus, su kuriais be atskiro bilieto bus galima dalyvauti kongreso renginiuose. Kun. A. Steigvilas padarė pranešimą apie kongreso stovyklavietės problemas. Jaunimo stovyklai jau yra rastas didelis parkas prie Veronica miestelio, bet bus apžiūrimos ir kitos stovyklavietės, kad būtų surasta tinkamiausia.

Australija

KARDINOLAS J. MINDSZENTY lapkričio 16 d, Sydnėjaus St. Mary's katedroje koncelebravo Mišias su daugeliu kunigų, kurių tarpe buvo ir Sydnėjaus lietuvių kapelionas kun. P. Butkus. "Dainos" choras sugiedojo tris lietuviškas giesmes. Pamaldose dalyvavo apie 200 lietuvių, prie altoriaus buvo lietuviškas kryžius, Lietuvos ir ateitininkų vėliavos. ALB Sydnėjaus apylinkės vardu kardinolui J. Mindszenty dovanėlę įteikė Č. Liutikas.

Italija

JĖZUITŲ VIENUOLIJOS pasaulinėje konsistorijoje dalyvauja lietuvių jėzuitų provincijolas kun. Gediminas Kijauskas, SJ, atvykęs iš Klevelando, kur jis yra Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos lietuvių parapijos klebonas. Konsistorijos darbai greičiausiai truks visą gruodžio mėnesį. Iki jo sugrįžimo klebono pareigas Klevelande eina kun. L. Zaremba, SJ.

Vokietija

IŠEIVIJOS EVANGELIKŲ LIUTERONŲ KUNIGŲ ir darbuotojų suvažiavime Heersumo kaimelyje prie Hildesheimo dalyvavo 5 lietuviai, 14 latvių, 6 estai ir 5 vengrai. Lenkų Liuteronų Bendrija savo atstovų šiemet neatsiuntė, nors kituose suvažiavimuose jų dalyvaudavo apie 45. Lietuviams evangelikams liuteronams atstovavo kunigai — senjoras A. Keleris iš Bremeno, garbės senjoras A. Gelžinius iš Braunschweigo, Mikas Klumbys iš Barntrupo, dijakonas Fr. Skėrys iš Mannheimo ir Bendrijos reikalų vedėjas Fr. Šlenteris iš Mannheimo. Suvažiavimui vadovavo Pasaulinės Liuteronų Tarnybos vyr. vokiečių komiteto igaliotinis kun. dr. E. Eberhard, jau 15 metų besirūpinantis išeivių liuteronų reikalais Vokietijoje. Senjoras kun. A. Keleris padarė pranešimą apie lietuvių evangelikų liuteronų veiklą V. Vokietijoje ir užjūryje, senjoras kun. A. Gelžinius su kun. Rožičiu, jn. — apie Šveicarijoje įvykusią Europos Bendrijų konferenciją, o kun. P. Urdzė vadovavo seminarui laisva tema iš Senojo Testamento.

Mergaičių kvartetas "Aušra"

Windsoro lietuvaičių kvartetas "Aušra" 1974 m. ir vėl paliko gražų įnašą į mūsų lietuvišką gyvenimą bei sėkmingai atstovavo mūsų dainai svetimųjų tarpe. Iš šios veiklos paminėtina: vasarą surengtas koncertas Niujorke, dalyvavimas Windsoro etniniame festivalyje, Windsoro ir Detroito miestų kasmet rengiamame Laisvės festivalyje, Ontario provincijos apskričių viršininkų bei seniūnų suvažiavime Windsoro "Holiday Inn" salėje, koncertai P. Amerikoj. Pastaroji išvyka, iš dalies finansuota Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, buvo viso merginų ir jų vadovės V. Tautkevičienės darbo apvainikavimas. Lietuviškos dainos pasiilgę P. Amerikos lietuviai labai šiltai šią grupę sutiko, gausiai jos koncertuose dalyvavo ir karštais plojimais palydėjo kiekvieną atliktą dainą. Po koncertų jos buvo padėkotos rengėjų gražiais žodžiais ir skoningomis dovanomis (tų kraštų lietuvių meniškais rankdarbiais). Merginos buvo priimtos lietuvių šeimose, kur patyrė didelį lietuvišką vaišingumą ir buvo pavežiotos po įdomesnes tų kraštų vietas. Grįžusios, šalia gražių dovanų, parsivežė daug malonių bei neišdildomų įspūdžių. Būdamos ten, jau buvo pakviestos dalyvauti sekančiame pasaulio lietuvių jaunimo kongrese.

Merginos ir jų vadovė, šalia įdėto darbo, išleidžia daug savų pinigų. Vien už kelionę į P. Ameriką, nežiūrint PLB paramos (apie ½ bilietų kainos lėktuvais), $50 paramos iš Windsoro apyl. v-bos bei gauto pelno iš p.p. Kizių sodne Detroito šaulių tam tikslui surengtos gegužinės (apie $500), kiekvienai teko sumokėti per $250. Vadovei V. Tautkevičienei už save ir dukrą teko sumokėti per $500. Tai suma, kuriai uždirbti ir sutaupyti reikia daug darbo. Taigi vien dėlto reikia įvertinti šios grupės pasiaukojimą. Gaila, kad Windsore yra asmenų, kurie dėl vienos ar kitos priežasties (daugiausia asmeninės) ne tik jos neremia, bet net stengiasi paniekinti.

Kvartetas bandė išleisti savo dainų plokštelę ir daug darbo bei lėšų įdėjo. Deja, išklausiusios jau pagamintos pirmosios ("master") plokštelės, nutarė jos neišleisti dėl labai nepavykusio techniško darbo. Nutarė įdainuoti į juostą pakartotinai, tačiau pirmajam sopranui — Nijolei Giedriūnaitei ištekėjus ir persikrausčius dirbti į Otavą, šiuo metu repeticijų negali atlikti. Todėl laukiama progos ateinančią vasarą vėl susirinkti ir šį tikslą pasiekti. Kvartetas gavo iš "Carling Arts Foundation" piniginę paramą, kurios dalį galėtų panaudoti plokštelės viršelių spausdinimui. Šiuo metu išvykusią N. Giedriūnaitę laikinai pakeičia jaunoji Laima Tautkevičiūtė, iš kurios ateityje galima tikėtis gero ir stipraus balso. V. Č.

KULTŪRINIAI RENGINIAI AUSTRALIJOJE

LEONAS URBONAS

• Lapkričio 9 d. savo antrojo diplomo gavimo išvakarėse E. Kazokienė Bankstowno Lietuvių Klubo mažojoj salėj suruošė lietuviškus pietus. Pakvietė 40 burnų. Tos burnos priklauso Sydnėjaus Universiteto Dailiųjų Menų departamento profesoriams ir kursą baigiantiems studentams, šeimininkės kolegoms. Pati žymiausia jų priklauso departamento galvai prof. dr. Bernard Smith. Jis — žymiausias, gal ir vienintelis, šio lygio mūsų kontinente meno istorikas ir kritikas nesigaili savo burnos atverti ir pagirti, anot jo, "fenomenalų" mažos lietuvių grupės reikšmingą įnašą į šio krašto meno lobyną. Buvo pakviestos ir keturios lietuviškos burnos — Evos Kubbos, H. Šalkausko, Leono Urbono ir B. Stašionio, klubo direktoriaus.

Pietų patiekalai: šaltibarščiai, blynai, balandėliai, karališko dydžio cepelinai, liaudies dainos, atliktos G. Žigaitytės ir šeimininkės Kazokienės burnomis, palydėtos p. Laurinaitienės pirštais. Tylius tarpus užpildė Čiurlionio sonatų plokštelės. Buvo jauku, nors midaus trūko.

Stalo pašnekesiai: garsi Lietuvos praeitis, niūri dabartis ir galimos ateities prošvaistės. Išvados: blynų kellais, grietinės padažais ir cepelinais į riebesnę tautų draugystę idėja nėra nauja — napoleoniška. Dažniau kartojant, mums tai tikrai nepakenktų.

Jei savo laiku mes būtume Australijos premjerą blynais su grietine pavaišinę, jo širdis nebūtų leidus mūsų tautos rusams nurašyti, galbūt ne . . .

Tarp kitko, E. Kazokienė savo diplominį darbą — monografiją parašė apie prieš dvejus metus mirusį dail. Vaclovą Ratą.

• Ashfield Meno Sąjunga Sydnėjuje 1974 m. lapkričio gale surengė trijų dienų meno festivalį. Šios progos pabaigtuvėms atžymėti įvyko klasikinės muzikos koncertas, kurį atliko trys tarptautinio masto muzikai — Romalda Constantino, italė pianistė, Ladislaw Jasek, smuikininkas čekas, ir Algimantas Motiekaitis, čelistas lietuvis. Pastarasis į Australiją atsikėlė 1972 m. ir dabar dirba Sydnėjaus operos simfoniniame orkestre. Anksčiau jis grojo Pittsburgo orkestre, Amerikoj, irgi kaip pirmaujantis čelistas.

Po koncerto Delmar meno galerijoje prie šampano ir paveikslų A. Motiekaitis arčiau susipažino su šioj galerijoj reguliariai savo darbus rodančiais lietuviais dailininkais — E. Kubbos, H. Šalkausku ir L. Urbonu. Australijoj apsigyvenęs Motiekaitis prisipažino, kad profesinis darbas ir socialinis įsipareigojimas neleido jam su vietos lietuviais bendrauti. Šį nuostolį tikisi ateityje atlyginti, nes su savo žmona amerikiete tikisi Australijoj ilgiau pasilikti.

• Lane Cove, prestižiniame Sydnėjaus priemiestyje, naujoj Old Bakery galerijoj įvyko Jolantos Janavičienės keramikos darbų paroda. Buvo per 300 darbų. Jau atidarymo metu Jolantos darbai susilaukė didelio dėmesio, ir pardavimas buvo beveik rekordinis keramikai ($1400). 1974 m. lapkričio gale parodos uždarymo metu didelė darbų dalis pateko į privačius namus, o kita — į galerijas.

J. Janavičienė studijavo meną Freiburge, o keramiką — Australijoj. Į kūrybą rimtai palinko tiktai 1969 m. Per trumpą laiką Jolanta ne tik pasiekė šio meno viršūnes Australijoj, bet ir spėjo dalyvauti dviejose tarptautinėse parodose: 1970 m. Vallauris Prancūzijoj ir 1972 m. Faenza Italijoj.

Savo parodoje, šalia kitų darbų, Jolanta rodė 60 grafiškų molio lentelių. Jos įdomios, nes parodo meninkės piešybinius sugebėjimus. Be to, gal net svarbiausia, šiuose darbuose glūdi didelis nerimas ir išraiškos ieškojimas. Nežiūrint augšto techninio darbų lygio ir pasisekimo, aš nujaučiu, kad Jolanta Janavičienė jau bando savo sparnus ir į kitas teritorijas. Gero vėjo Jolantai pakeliui į Parnasą.

Šv. Kalėdų ir N. Metų proga sveikiname

Lietuvių Bendruomenę, parapijas ir visas organizacijas, linkėdami vieningom jėgom siekti Lietuvos išlaisvinimo —

LIETUVOS ATGIMIMO SĄJŪDŽIO TORONTO SKYRIUS

Mielam draugui, patriotui lietuviui ir buvusiam lietuvių jūrų skautijos Toronte tėvų komiteto pirmininkui

A†A

KLEOPUI DAULENSKIUI

mirus, jo žmonai, dukroms, žentui bei giminėms reiškiame giliausią užuojautą ir drauge su jais liūdime —

Jonas ir Rūta Kuprevičiai — *William ir Vaidota Jay*

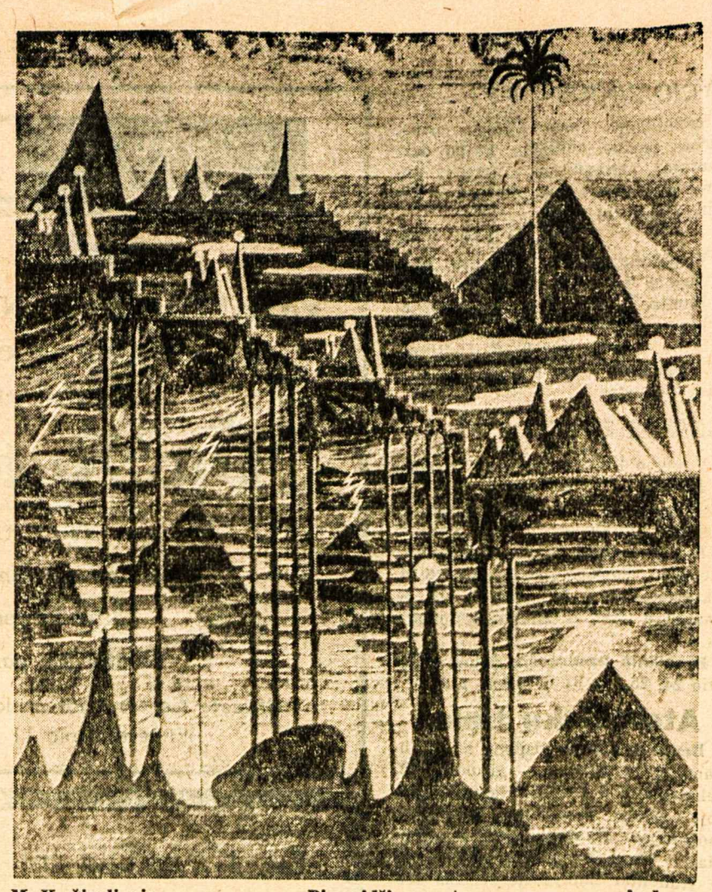

M. K. Čiurlionis — Piramidžių sonata — Andante

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTAGE BROKER

102 Riverwood Parkway, Toronto, Ont. M8Y 4E9

Telefonas BE 3-5996

VISUS BUVUSIUS, ESAMUS IR BŪSIMUS MŪSŲ KLIENTUS BEI VISUS BIČIULIUS SVEIKINAME ŠVENTŲ KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA

Sveikinu visus bičiulius, draugus

bei pažįstamus JAV-se, Anglijoje ir Kanadoje

Šv. KALĖDŲ proga ir linkiu laimingų 1975 metų —

JUOZAS RAČICKAS

Toronto, Ont.

Komercijos Bankas rengia

ŠVIESOS FESTIVALĮ -

džiugią 90 minučių kalėdinę programą, kurią atliks kelios tautybės, sudarančios šį kraštą,

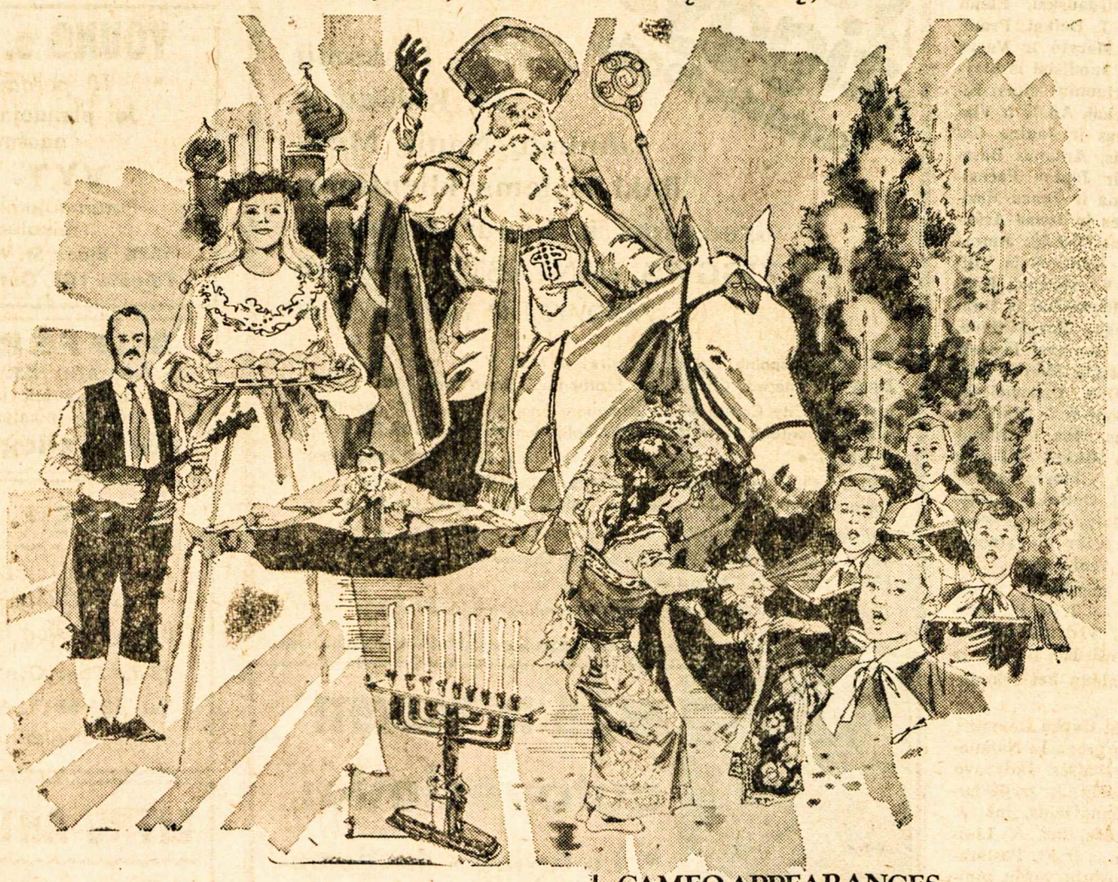

gruodžio 24 ir 25

Laiką ir stotį rasite vietinės televizijos tvarkaraštyje

CAMEO APPEARANCES

Paul Anka — Pierre Berton
Doug Henning — Gordie Howe
Karen Magnussen — King Singers
Chief Dan George — Juliette
Host: Austin Willis

CANADIAN IMPERIAL BANK OF COMMERCE

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Į AUSTRALIJOS LIETUVIŲ DIENAS Adelaidėje išskrido kompoz. Bronius Budriūnas, Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos choro vadovas ir vargonininkas. Svečias iš JAV Lietuvių Dienų dainų šventėje diriguos Adelaidės "Lituania" chorui, kuris atliks jo ir Bernardo Brazdžionio kantatą "Lietuvos šviesos keliu". Šventės vadovės sol. G. Vasiliauskienės pranešimu, jungtinį chorą sudarys Newcastle, Sydnėjaus, Melburno ir Adelaidės lietuvių chorai, turintys apie 100 dainininkų. Dainų šventėje pirmą kartą dalyvaus ir savaitgalio lietuviškų mokyklų vaikų chorai. Literatūros, muzikos ir dainos vakare kompoz. Br. Budriūnas akompanuos sol. Genovaitei Vasiliauskienei, atliksiančiai jo dainas. Koncerte yra sutikęs dalyvauti ir sol. J. Rubas. Literatūrinėn dalin, be paties vadovo Pr. Pusdešrio, įsijungs poetai J. Mikštas, V. Kazokas, M. Malakūnienė, A. Vesčiūnaitė, J. A. Jūragis, M. Slavėnienė ir L. Šimkutė, prozininkai A. Lukšytė ir V. Baltutis. Buvo kviesti, bet negalės atvykti JAV gyvenantys poetai Bernardas Brazdžionis ir Antanas Gustaitis.

LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJOS pagalbinio moterų vieneto stipendijų fondas Čikagos Jaunimo Centre surengė sol. Praurimės Krasauskaitės-Regienės rečitalį. Ji yra lyriškai dramatinis sopranas, dainavimą studijavusi pas sol. I. Motekaitienę Čikagoje. Rečitalis buvo pradėtas G. F. Haendelio "Tamerlano" ir "Otho" operų arijomis, E. Griego dainų ciklu "Kalnų mergaitė", F. Schuberto daina "Piemenukas ant uolos", atlikta su fleitininko Fred Levis palyda, užbaigtas E. W. Korngoldo "Mirusio miesto" ir G. Verdi "Sicilijos mišparų" arijomis. Programos vidurys buvo skirtas baltiečiams kompozitoriams: esto G. Heuerio dainai "Paukštelis miega lizde", latvio J. Medinš — "Kaip aš tave myliu", Vl. Jakubėno — "Kai numirsiu", jo solo balsui aranžuotai J. Gruodžio dainai "Skamba, skamba kanklės" ir vilniečio V. Jurgučio penkių vokalinių miniatiūrų siuitai "Mergaitė namų šešėliuos". Programa pasižymėjo naujumu — neturėjo kitų solistų koncertuose dažnai skambančių kūrinių. Virš programos sol. P. Ragiesė atliko O. Metrikienės "Gegutę" ir Br. Budriūno "Tykiai, tykiai Nemunėlis teka". Jai akompanavo pianistas Manigirdas Motekaitis.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ KONCERTĄ Argentinos Lietuvių Centre Buenos Aires surengė iš Urugvajaus sostinės Montevideo atvykęs "Ąžuolyno" ansamblis, vadovaujamas dr. Alfredo Stanevičiaus. Svečiai pašoko visą eilę tautinių šokių. Pertrauką užpildė Argentinos Lietuvių Centro ansamblis, kurio vadovas taip pat yra dr. A. Stanevičius, neseniai baigęs studijas Buenos Aires universitete ir išvykęs į Montevideo. Koncertas užbaigtas abiejų ansamblių AL Centro sporto aikštėje atliktu "Suktiniu".

PIANISTĖS ALDONOS KEPALAITĖS Bacho, Šopeno, Skriabino, Debussy ir Liszto kūrinių koncertą Niujorko Town Hall salėje surengė Norman Seaman. Tai buvo jau šeštasis A. Kepalaitės rečitalis šioje salėje, kurioje koncertuoja pasaulinio masto menininkai, ir jos aštuntasis susitikimas su Niujorko muzikos mėgėjais bei kritikais. Sol. Kazys Yakutis, supažindindamas "Draugo" kultūrinio priedo skaitytojus su neeiliniu lietuvaitės menininkės koncertu, nusiskundžia, kad jos talentu pasigrožėti susirinko vos apie 100 lietuvių, nors Niujorke jų yra tūkstančiai.

KUN. DR. VIKTORAS D. GIDŽIŪNAS, OFM, yra parašęs plačią istorinę studiją apie Lietuvos bernardinus - pranciškonus ir jų veiklą XV-XVI šimtmečiuose. Lietuviškoji studijos santrauka bus paskelbta Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos "Suvažiavimo darbuose". Dabar jis baigia rašyti antrąją studijos dalį lotynų kalba.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

GERIAUSIŲ SKAITOVŲ respublikinis konkursas buvo užbaigtas Vilniaus Aktorių Namuose, kur susitiko 15 laimėtojų iš Lietuvos rajonų. Baigminės varžybos buvo pradėtos Vilniaus respublikinės bibliotekos moterų ansamblio "Ramuva" atlikta dainų pyne. Konkurso dalyviai skaitė S. Nėries eilėraščius. Aktorės S. Nosevičiūtės vadovaujama vertintojų komisija geriausiais skaitovais pripažino: šiaulietę mokytoją J. Giniotienę, kretingietę kultūros darbuotoją A. Kumpytę, šeduvietį gydytoją B. Sidarą, mokytoją A. Statkuvienę iš Pakruojo rajono ir vilnietį J. Šalkauską, televizijos ir radijo komiteto darbuotoją. Jiems įteikti specialūs konkurso medaliai.

VILNIAUS DAILĖS PARODŲ RŪMUOSE viešėjo iš Rygos atvežta sąjunginė gobelenų paroda, gruodžio 9 d. iškeliavusi į Moldavijos Kišiniovą. Tai buvo jau antroji tokio žanro paroda, kurioje dalyvavo apie 20 lietuvių dailininkų. Jos proga Tomas Šarkus, paskelbęs "Tiesoj" straipsnį "Austinės freskos", priminė skaitytojam šiuo metu Kanadoje gyvenančių dailininkų Anastazijos ir Antano Tamošaičių pirmuosius žingsnius šioje srityje: "Dvidešimtojo amžiaus pradžioje į kilimų gamybą įsijungė ir dailininkai. 1931 m. A. Tamošaitienė ir A. Tamošaitis įkūrė nedidelę kilimų dirbtuvėlę, o 1935 m. Kaune, tuometiniuose Žemės ūkio rūmuose, jie surengė pirmąją kilimų parodą."

DIDELIO LANKYTOJŲ DĖMESIO susilaukė Vilniaus respublikinėje bibliotekoje surengta vokiečių poeto ir rašytojo Johannes Bobrowskio knygų, dokumentų, rankraščių faksimilių ir nuotraukų paroda. J. Bobrowski (1917—1965) vaikystę praleido Tilžėje, jaunystę — Karaliaučiuje. Į daug kalbų yra išverstos jo knygos "Lietuviški fortepijonai", "Levino malūnas". Jo "Senprūsių elegiją" netgi susilaukė vertimo į japonų kalbą. Parodą surengė R. Berlyno valstybinė ir Vilniaus respublikinė bibliotekos, talkinamos "Union Verlag" leidyklos.

SMUIKININKAS JURGIS DVARIONAS, talkinamas pianisto ir kompoz. Juliaus Andrejevo, savo koncertą vilniečiams pradėjo kompoz. V. Laurušo sonata. Po jos pirmą kartą buvo atlikti naujieji kūriniai — kompoz. J. Andrejevo sonata smuikui solo, kompoz. F. Bajoro pjesės smuikui ir fortepijonui. Antrojoje koncerto dalyje skambėjo kompozitorių E. Izai, C. Debussy, N. Paganinio—K. Šimanovskio kūriniai. J. Dvarionas, vienas geriausių lietuvių smuikininkų, yra Vilniaus konservatorijos styginių katedros pedagogas, meno mokslų kandidatas.

KOMPOZ. GIEDRIAUS KUPREVIČIAUS kūrybos vakaruose Kaune ir Vilniuje buvo atliktos trys jo sonatos vargonams, poeto Justino Marcinkevičiaus žodžiais sukurta "Odė darbui" chorui, solistams ir vargonams. Koncerte dalyvavo vargonininkas B. Vasiliauskas, solistai J. Bukauskaitė, J. Malikonis, Kauno choras, diriguojamas vadovo P. Bingelio. Originalumu pasižymėjo II sonata vargonams, kurią papildo magtofono juoston įrašytas paukščių čiulbėjimas, vėjo švilpimas, vaikų krykštavimas bei kiti garsai. Kaunietis G. Kuprevičius yra kompoz. Viktoro Kuprevičiaus sūnus. Abu jie bene labiausiai yra pagarsėję kaip Kauno muzėjaus varpininkai, tęsiantys jau nepriklausomybės laikais pradėtus bokšto muzikos varpų koncertus.

DAIL STASYS POVILAITIS, dirbantis Vilniaus automatizacijos priemonių specialaus konstravimo technologiniame biure, išsiskiria iš kitų savo fantastiniais kūriniais, liečiančiais tolimųjų erdvių temas. Jis jau yra dalyvavęs penkiose tarptautinėse dailininkų fantastų parodose. Utenos kraštotyros muzėjus surengė jo III individualią parodą 33 grafikos darbų kosmoso tema. **V. Kst.**

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

PROGRESS
REAL ESTATE LTD.
1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286
DŽIAUGSMINGŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKI —
S. JOKŪBAITIS
Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS, IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS
999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Tel. 532-3400
AKTYVAI — virš 7 milijonų dolerių

Kasos valandos:		Moka už:	
Pirmadieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	9½%
Antradieniais	10 - 3	taupomąsias-savings s-tas	9¼%
Trečiadieniais	uždaryta	depozitų-čekių s-tas	6%
Ketvirtadieniais	10 - 7	**Duoda paskolas:**	
Penktadieniais	10 - 8	asmenines	10½%
Šeštadieniais	9 - 12	nekiln. turto	10%
Sekmadieniais	9.30 - 1	investacines iki	12%

Skyrius **Anapilyje** veikia sekmadieniais nuo 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS REAL ESTATE
1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

AUTORITE SALES and SERVICE
Telefonas 531-1305 1536 DUNDAS St. W.
ir **Bloor Autorite Garage,** 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)
- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, **Michelin, B. F. Goodrich, Radial** ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

BEST ELECTRIC
NUO LŪŠNOS IKI DANGORAIŽIO!
Verslo bei prāmonės pastatų elektros įrengimai, priežiūra ir kiti darbai
ELEKTROS RANGOVAS
Tel. 925-7716 Petras Prakas
Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?
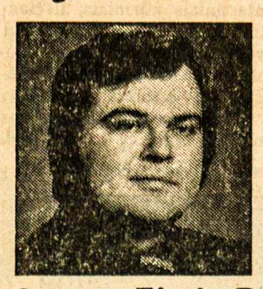
Klauskite mane apie:
- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- taupomuosius lakštus
  - invalidumo pajamas
  - nuosavybių draudą
  - šeimos apsaugą
- studentų draudos fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas
Canadian Premier Life *Raštinė: 363-7881*
2 Carlton St., suite 714 *Namai: 766-5857*

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave telefonas 536-593[illegible]
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurė
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai

SOLD UNITED TRUST REALTOR
Norintiem pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę su malonumu sąžiningai patarnaus
Mrs. H. BAILEY (BALČIŪNIENĖ)
United Trust Co., 2320 Bloor St. W.
tel. 762-8255 Namų: 535-0513

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •
Savininkai: **A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas**

VYČIO ŽINIOS

Sveikiname visus klubo narius, garbės narius, rėmėjus, klubo darbuotojus, kaimyninius klubus ir linkime džiaugsmingų šv. Kalėdų ir laimingų naujųjų metų.

LSK Vytis

Visuotinis susirinkimas bus 1975 m. sausio 5 d., 1 v.p.p, L. Namuose.

Jauniai B (16) CYO lygos pirmenybėse pralaimėjo Aušrai 33:41 (15:15). Žaidė: Karol 15, Duliūnas 14, Stauskas 3, Bajorinas, Ivanauskas,, Tarvydas 2.

AUŠROS ŽINIOS

Valdyba linki linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų visiems klubo nariams ir narėms, rėmėjams ir visiems lietuvių sporto bičiuliams.

Aušros moterų krepšinio komanda nugalėjo York Maple Leafs 36:14. Aktyviausios: J. Klimaitė — 12, S. Ranonytė — 7, R. Breen-Birštonaitė — 4.

Krepšinio treniruočių nebus gruodžio 24, 25, 26, 31 ir sausio 1 d.

Ateitininkų žinios

Bendros Kūčios visiems ateitininkams ir jų tėvams — gruodžio 22, sekmadienį, 6 v.v., L. Namų didžiojoje salėje. Kviečiami jaunučiai, moksleiviai, studentai, ypač sendraugiai ir tėvai. Po Kūčių moksleiviai ir studentai lankys lietuviškas šeimas su kalėdinėmis giesmėmis.

Skautų veikla

• Išblaškytus visame pasaulyje seses ir brolius tejungia Kristaus gimimo šviesa kaip negęstantis laužas milžiniškoje gyvenimo stovykloje, kurioje vėl atėjo laikas palinkėti visiems vieningų ir skautiškų 1975 metų.

• Skaučių "Mirgos" dr-vė gruodžio 21 d. vyks į Toronto General ligoninę College Annex lankyti ligonių ir atlikti jiems muzikinės programos. Visos uniformuotos skautės renkasi 11.45 v.r. L. Namuose. Vyr. skautės, norinčios prisijungti prie šio žygio, skambina Žibutei 766-4048 arba Vidai 769-6038.

• "Satrijos" tunto rengiamos skautiškos Kūčios gruodžio 22 d., 5 v.p.p., Prisikėlimo salėje. Kviečiami dalyvauti skautai-tės, skautininkai-kės, sk. vyčiai ir vyr. skautės, tėvų komitetas ir Romuvos **valdyba.**

• Primenama, kad LSS registracijos mokesčius per savo vienetus reikia sumokėti iki š.m. gruodžio 31 d.

Č. S.

Studentų žinios

• Gruodžio 21, šeštadienį, 8 v.v., bus vakaras Lietuvių Namuose. Gros orkestras "Kaja". Ypatingai laukiame pirmųjų metų studentų. Apranga — neformali.

• Sausio 8 d. bus bendras studentų susirinkimas. Jo tema: "Lietuvos egzistavimas — ar yra pateisinamas?"

• Sausio 18 ir 19 d.d. bus slidinėjimo iškyla "U of T Outing Club Cabin" patalpose.

"T. ŽIBURIAMS" VIETOJE KALĖDINIŲ SVEIKINIMŲ atvirukais aukojo: $25: Romualda ir Jeronimas Pleiniai iš Hamiltono, Bronius ir Cecilija Pakštai iš Mississaugos, Ont.; $20: Regina ir Jonas Žiūraičiai iš Oakvillės, Ont., Nijolė Racevičienė, Zigmas ir Ona Girdauskai, Elena Aukštakalnienė, O. I. Delkai, Pranė ir Jonas Riaubos, Marytė ir Vacys Vaitkai; $15: O. V. Juodišiai iš Stayner, Ont., R. A. Grigonių šeima, Birutė ir Kazys Kareckai, Adelė ir Vladas Katelės, Albinas ir Janina Gačioniai su dukromis, Antanas Basalykas, dr. Stasys ir Janina Pacevičiai; $14: Bronė, Ina ir Jonas Maziliauskai; $13: Agnes ir Jonas Arštikaičiai iš Bramptono; $11.50: Juozas Kvederys; $10: A. Rudokas iš Tillsonburgo, Ont., V. V. Augėnai, Konstancija ir Juozas Blekaičiai iš Dundas, Ont., Jadvyga Barzdaitienė, Aloyzas ir Justina Romanai iš Oakvillės, Ont., J. O. Staškevičiai iš Port Colborne, Ont., Ona Urnavičienė, Gražina, Petras Stauskai ir sūnūs — Antanas ir Paulius, Ona ir Juozas Ražauskai, Bronius Mikšys, Stefanija ir Aleksas Kalūzos, Viktoras, Ona ir Danutė Skukauskai, Onutė ir Martynas Yčai, Ada ir Balys Arūnai, Zosė Martinaitienė; $5: Irena ir Vytautas Pečiuliai, Antanas Zimnickas.

"T. ŽIBURIŲ 25-MEČIO proga gautos aukos: $50 — J. ir B. Stankaičiai; $5: X. Y. Visiems aukotojams reiškiame nuoširdžią padėką ir linkime giedrių Kalėdų bei sėkmingų naujų metų.

P. ir L. Lapinskai išvyko žiemoti į Floridą. Išleistuvių proga L. Namuose buvo surengtos vaišės. Dalyvavo gausus būrys tautiečių. Jų tarpe buvo kun. Aug. Simanavičius, inž. J. Kšivickis, J. Strazdas, inž. A. Liuima, dr. A. Pacevičius ir kt. Pastarasis įteikė susirinkusiųjų vardu piniginę dovaną sugrįžimui į Torontą. P.p. Lapinskams sugiedota "Ilgiausių metų".

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojam savo vaikams — Marytei, Jasikai, Ralph ir George, jr. už mums surengtą 25 metų vedybinės sukakties paminėjimą ir visiems už brangias dovanas. Speciali padėka M. Žymantienei už puikų vaišių parengimą. Taip pat dėkojame P. Lastauskienei, Lindai Lastauskaitei, A. Dickson už jų pagalbą, A. Buteikienei, Conie Buteikaitei ir G. Petronienei už skanius tortus.

Nuoširdžiai Jūsų —
George ir Lottie Jeffrys

O'KEEFE CENTRE
FRONT & YONGE 363-6633
AIR-CONDITIONED
gruodžio 19–28
VALSTYBINIS KANADOS BALETAS
įsteigėja – Celia Franca
stato baletą
The Nutcracker
(SPRAKTUKAS)
Žavinti kalėdinė legenda
Tiktai 12 spektaklių
Bilietai jau parduodami!
O'Keefe Centro kasa atidaryta nuo pirmadienio iki šeštadienio 11 v.r. — 9 v.v.

Šv. KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ
proga visus savo gimines, draugus ir pažįstamus nuoširdžiai sveikina —
Izabelė ir Aleksas Butvydai
LIDO TAVERN
Windsor, Ont.

DEIMANTAI URMO KAINA – apsauga prieš infliaciją.
Investuokite penkis dolerius ir gausite mūsų brošiūrą, kurioje nurodyta kaip saugiai galima investuoti. Rašykite:
FIFTY-EIGHT FACET DIAMOND CORPORATION
1111 Finch Avenue West, Suite 158,
Downsview, Ont., Canada M3J 2E6

JOHN'S ELECTRIC
APPLIANCES and SERVICE
343 Roncesvalles Ave. • Tel. 535-4646
Šaldytuvai nuo $59.95 • Elektrinės krosnys nuo $49.95
Skalbimo mašinos ir džiovintuvai nuo $55.95. Pataisyti ir pilnai garantuoti. • **Važiuojame taisyti ir į namus.**
• **Aptarnaujame ir taisome visų rūšių namų apyvokos reikmenis.**
• **Turime didelį pasirinkimą dalių ir elementų.**
Perkame – parduodame – mainome

ziggy's fantastic foods
Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki visiems klientams, draugams ir bendradarbiams
ZIGGY'S FANTASTIC FOODS
VADOVYBĖ IR TARNAUTOJAI
Yorkdale Shopping Centre • Fairwiew Mall • Ziggy's at Sherway Gardens • Scarborough Town Centre • Bramalea City Centre • Huron Square Shoping Centre, Cooksville (2500 Hurontario St.) • Westcliffe Mall, Hamilton (Mohawk Rd. & Upper Paradise) • Ir šiose LOBLAWS krautuvėse:
480 St. Clair Ave. West • 2877 Bayview (Bayview Village S. C.) • Eastgate Square, Stoney Creek • White Oaks Plaza, London •
596 Montreal Rd., Ottawa • 2085 Carlingwood, Ottawa • 2241 Riverside Drive, (Billings Bridge) Ottawa • 1040 Princess St., Kingston •
1727 Bloor St. West (prieš Keele požeminio traukinio stotį) •

NAUJI IR VARTOTI autovežimiai
• Lietuviams duodama nuolaida
• Geras ir greitas patarnavimas
Kreiptis: **ED. BIČIŪNAS**
darbo: **274-1528** namų: **270-3966**
RIFLE RANGE MOTORS
1019 Lakeshore Road East
Savininkas — ROMAN TYSIAK (ukrainietis)

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ proga
sveikinam visus klientus, draugus ir pažįstamus
AL. GARBENIS STASYS DARGIS
AL GARBENS REAL ESTATE
1611 BLOOR ST. WEST * TORONTO 9, ONT.
Telefonas: LE 6-2738

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**
MOKA:
9¾% už 90 dienų term. depozitus
9% už 1 metų term. depozitus
8¼% už taup. sąskaitas
6% už depozitus (čekių sąskaita).
KAPITALAS: $8,800,000
Asmenines paskolas duodame iki $5.000 ir **mortgičius** iki 75% įkainoto turto. **Visų narių gyvybė** apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.
Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.
KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v. r. iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas **532-8723** • **Toronto, Ontario, M6P 1A6**

ED. KONDRATAS, siuvėjas
Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)
1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario **Tel. 533-5454** Lietuviams daroma NUOLAIDA

A. J. MORKIS Realtor • Sąžiningas patarnavimas. • Parūpiname mortgičius
perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę betkuriame rajone.
102 Riverwood Parkway Telefonas
Toronto, Ontario M8Y 4E9 233-5996

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR
• *10 pardavimo įstaigų Toronto rojonuose* •
Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę, mielai jums patarnaus
VYT. V. GIRDAUSKAS
Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo reikaluose ir MISSISSAUGA apylinkėje
1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431
Toronto 165, Ontario • 537-3433

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

DANISH CUSTOM FURNITURE
BALDŲ PROJEKTUOTOJAI IR GAMINTOJAI IŠ BURMOS MEDŽIO (TEAK FURNISHINGS)
Baldai tiesiog iš įmonės A. JENSEN & SON LIMITED
25 Le Page Court, Downsview, Ontario. — Keele ir Finch
Tel. 636-9811. Atidaryta nuo 9 val. ryto — 6 val. vakaro, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

LITHO-ART SPAUSTUVĖ
971 College St., Toronto 4, Ont.
Telefonas: 533-4363
LIETUVIAI SAVININKAI
Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos
DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel WA 1-3225 arba WA 4-1001

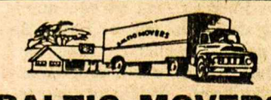
BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS
BALDAI IR KT.
Vežamas turtas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

"Daugiakultūriškumas yra pastovi vyriausybės politika" — John Munro

Kaip ministeris, atsakingas už daugiakultūriškumą, John Munro skatina daugiakultūrę politiką visose vyriausybės ministerijose. Speciali atsakomybė už daugiakultūrę programą tenka jam valstybės sekretoriaus departamente.

Valstybės sekretoriaus departamente
Daugiakultūrė programa yra skirta padėti bei skatinti kultūriniam vystymuisi visų Kanados grupių, norinčių išsaugoti savo kultūrinį lobį ir juo praturtinti Kanadą. Sekančios programos padeda siekti to tikslo:

Finansinės paramos programa
Ji skiria lėšas savanoriškom grupėm ir tuo būdu remia jų daugiakultūrę veiklą.

Daugiakultūrių centrų programa
Ji skiria lėšas savanoriškom grupėm, steigiančiom daugiakultūrius centrus vietinėse bendruomenėse.

Kanadiškosios tapatybės programa
Ji siekia stiprinti mažumų grupių kultūrinį indentitetą, skatinti supratimą bei pažinimą kultūrinio Kanados įvairumo.

Patariamasis etninių studijų komitetas
Jis sudarytas patarti Kanados etninių studijų tyrinėjimų srityje ir administruoti tos srities svečių profesorių kvietimą į Kanados universitetus.

Trečiosios kalbos mokymo priemonės
Ši programa parūpina lėšas paruošimui ir gamybai trečiosios kalbos mokymo priemonių.

Ateivių integravimo programa
Ji padeda įvairiom grupėm, besirūpinančiom pilnu ateivių dalyvavimu kanadiečių visuomenėje.

Etninių grupių ryšiai
Ši programa parūpina lėšas profesinei pagalbai gauti viso krašto bei vietiniu mastu ir tuo būdu padeda grupėms organizavimo bei komunikacijos srityje.

Valstybinėje Filmų Vadyboje
(In the National Film Board)
Valstybinė Filmų Vadyba yra pagaminusi per 400 filmų devyniolika įvairių kalbų. Jie gaunami nemokamai Valstybinės Filmų Vadybos raštinėse: Vankuveryje, Winnipege, Toronte, Montrealyje, Otavoje ir Halifakse.

Valstybiniame Žmogaus Muzėjuje
(In the National Museum of Man)
Valstybinis Žmogaus Muzėjus Otavoje renka istorinę medžiagą visų Kanados etnokultūrinių grupių tradicijų. Muzėjus turi surinkęs daug meniškų rankdarbių, įrekorduotų magnetofono bei vaizdinių juostų ir filmų. Specialus dėmesys kreipiamas į liaudies architektūrą, namų baldus, primityvią maisto gaminimo techniką ir rankdarbius, tradicinius pasakojimus, šeimos ir bendruomenės gyvenimą, šventes bei apeigas. Rengiamos kultūrinės parodos, jų tarpe ir kilnojamosios.

Viešuosiuose archyvuose
(In the Public Archives)
Etninis Valstybės Archyvas rūpinasi suradimu bei apsauga etnokultūrinės medžiagos, kad ji nepražūtų ar nebūtų sužalota. Atitinkamų sričių specialistai pradėjo rinkti medžiagą reikšmingo bei svarbaus mūsų gyvenimo aspekto, kreipdamiesi į etnokultūrines organizacijas, sąjungas bei paskirus asmenis.

Valstybinėje bibliotekoje
(In the National Library)
Valstybinė biblioteka suorganizavo daugiakalbę tarnybą. Jos tikslas — įsigyti knygas neoficialiomis kalbomis, vartojamomis Kanadoje, ir padaryti jas prieinamas per viešąsias bibliotekas. Tikimasi, kad atitinkami knygų kiekiai dešimtyje kalbų bus paruošti išsiuntimui 1975 m. pradžioje. Kasmet pridedamos penkios naujos kalbos.

John Munro
Minister Responsible for Multiculturalism

John Munro
Ministre chargé du Multiculturalisme

Platesnių informacijų teirautis šiose įstaigose bei siųsti visą korespondenciją:

For further information contact the following offices, addressing all correspondence to:

THE DEPARTMENT OF THE SECRETARY OF STATE

St. John's, Nfld. (also serving Labrador)
Sir Humphrey Gilbert Bldg., P.O. Box E-5368, Duckworth St., A1C 5W2
(709) 722-6181

Halifax, N.S.
Citizenship Branch, Trade Mart Building, Ste. 405, Scotia Sq., B3K 2Y5
(902) 426-2118

Moncton, N.B.
Central & Nova Scotia Trust Bldg., 860 Main Street, 5th floor, E1C 8M1
(506) 858-2028

Montréal, P.Q.
1080 Beaver Hall Hill, Pièce 2101, H2Z 1S8. (514) 283-5689

Noranda, P.Q.
243 rue Murdoch, B.P. 395, J9X 5A9
(819) 762-4512

Québec, P.Q.
100 Carré d'Youville, Pièce 730, G1R 3P7. (418) 694-3831

Sherbrooke, P.Q.
Edifice Royal Trust, Pièce 500, 25 rue Wellington nord, J1H 5B1
(819) 565-4772

Trois-Rivières, P.Q.
550 Bonaventure, Pièce 205-A B.P. 335, G9A 5G4. (819) 375-4846

Hamilton, Ont.
150 Main St. W., Room 504, L8P 1H8
(416) 523-2355

London, Ont.
395 Dundas St., 2nd floor, N6B 1V5
(519) 679-4335

Ottawa, Ont.
Room 306, 77 Metcalfe St., K1P 5L6
(613) 996-5977

Sudbury, Ont.
19 Lisgar St. S., Room 320, P3E 3L4
(705) 673-1121

Thunder Bay, Ont.
240 South Syndicate Ave., 2nd floor, Station "F", P7E 1C8. (807) 623-5241

Timmins, Ont.
585 Algonquin Blvd. E., Apt. 702, P4N 7N6 (705) 264-8368

Toronto, Ont.
55 St. Clair Ave. E., Room 810, M4T 1M2. (416) 966-6554

Winnipeg, Man.
Room 201, 303 Main Street, R3C 3G7
(204) 985-3601

Regina, Sask.
1867 Hamilton St., Room 1007, S4P 2C7
(306) 525-6155

Edmonton, Alta. (also serving N.W.T.)
Room 310, 9828 - 104th Ave., T5J 0J9 (403) 425-6730

Vancouver, B.C.
1525 W. 8th Ave., Room 207, V6J 1T5
(604) 732-4111

Norintieji pareikšti savo nuomonę arba gauti platesnių informacijų rašykite:
Multiculturalism, P.O. Box 366, Station "A", Ottawa, Ontario K1N 8Z9

Vardas, pavardė .....
.....
Adresas .....
Miestas ar miestelis .....
Provincija ..... Pašto kodas .....
Telefonas: srities kodas ( ) .....

Toronto, Ontario

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVO valdyba pasirašė sutartį su Kanados Kooperatyvų Bendrove (Co-operative Trust Company of Canada) atidaryti pensijų taupymo sąskaitas (Retirement Savings Plan) kooperatyvo nariams. Šių sąskaitų santaupos yra atleidžiamos nuo pajamų mokesčių. Jos atskaitomos nuo metinių pajamų. Sąskaitos bus atidaromos 1975 m. sausio mėn., kai bus gautos iš minėtos bendrovės specialios sutarties formos. Šio taupymo plano smulkesnės informacijos bus pranešto vėliau.

Kooperatyvo įstaiga švenčių metu bus uždaryta gruodžio 25 ir 26 d.d. ir sausio 1 d. Dėl palūkanų pririšymo bus uždaryta sausio 6, 7 ir 8 d.d., tačiau būtinam reikalui esant nariai bus aptarnaujami tomis dienomis tik pagal susitarimą telefonu.

J. Varanavičius, vedėjas

Patikslinimas "TŽ" 1974 m. 47 nr. žinioje apie J. Matulionio dienoraščio išleidimą išspausdinta: "Tikimasi, kad šiais metais knyga bus atspausdinta". Turėjo būti: "Tikimasi, kad sekančių metų pirmoje pusėje knyga jau bus atspausdinta".

ANAPILIO KNYGYNE jau galima gauti: **Balys Sruoga** mūsų atsiminimuose (spaudai paruošė V. Sruogienė). Kaina $10.

Mano žodynas su 1400 pavadinimų ir spalvotų iliustracijų. Kaina $5.

Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronika. Kaina $2.50.

1975 metų kalendorius. Prisikėlimo parapijos leidinys. Kaina $2.

A. Maceina, Krikščionis pasaulyje. Kaina $5. Daug kitų knygų, plokštelių, sveikinimo -kortelių, automobiliams lipinukų, žurnalų.

KULTŪROS ŽMOGUS . . .

(Atkelta iš 2-ro psl.)

džiauti. Geras stilius reikalauja atskirti grūdus nuo pelų, svarias mintis nuo banalių, sakinius trumpinti, žodžius tikslinti. Smetonos stiliuje esą "viskas lygu, ramu, intelekto diktuojama". Toks yra ir Ambrazevičiaus stilius.

Iškeldami Ambrazevičių, kaip branduolio žmogų, galėtume pastebėti, jog ir Smetona buvo "branduolinė asmenybė". Smetona turėjo nedaug draugų, bet pačių ištikimiausių, su kuriais jis dirbo anksčiau ir nebesiskyrė visą gyvenimą. Tai rodytų, kad šio tipo žmonės eina į visuomenę ne per masę, bet per panašiai jaučiančių ir galvojančių draugų sambūrį. Šio tipo žmonės kitaip save atranda visuomenėje. Kitaip reikia ir prie jų prieiti, kad atrastum juose visuomenines vertybes.

(Bus daugiau)

KŪČIOS BE NAMŲ

(Atkelta iš 3-čio psl.)

tu. Ji siūlė man greitai apsigalvoti kur pasukti, kol ji dar nepaskambino kam reikia.

Negalėjau perdaug pykti ant šios panelės, nes ji sake tiesą, tik paprašiau leisti jai pasakyti, kad anie žmonės yra iš Lietuvos. Greičiausiai visi gryni lietuviai klaipėdiečiai, priversti palikti savo kraštą. Priminiau, kad tas kraštas dabar užimtas rusų, kurie neužilgo gali ir čia pasirodyti. Tuo atveju ir pačiai panelei gali tekti palikti savo gimtuosius namus.

Išklausė ji žaibuojančiom akim, bet galų gale vistiek pažadėjo pasiųsti tiem "umzydleriam" pagalbą dar šį vakarą. Savo žodį ji ištesėjo. Kad ir gerokai naktį, atvyko vežimas su maistu, buvo jame ir vaikam pieno. Išgirdę gerą naujieną, "umzydleriai" sukruto, pakėlė nuo šiaudų galvas. Maisto užteko visiems. Dar nebuvome matę taip godžiai valgančių žmonių, susigūžusių pasieniais ant šiaudų. Senutė surado kažkur dar kelias žvakes, mes jas užžiebėm pastate pasieniais prie langų, ir didelis kambarys švytėjo žiburiais Kūčių vakarą.

Sveikinam visus bičiulius bei draugus su Šv. Kalėdomis ir naujaisiais 1975 metais –
A. ir P. KRUŽIKAI

Kalėdų švenčių proga sveikinu visus bičiulius, kaimynus ir pažįstamus, linkiu sveikatos, linksmų švenčių ir laimingų naujų metų.
S. Kukta
St. Catharines, Ont.

Lavinia's Flowers
(lietuviška gėlių parduotuvė)
1288A Weston Road • Tel. 762-7817
Telefonai vakarais 535-0213 531-5609
★ GĖLĖS ĮVAIRIOMS PROGOMS
★ Gėlės Kalėdoms, vazonėliai, vainikai
★ NEMOKAMAS PRISTATYMAS VISAME MIESTE
MARYTĖ (GUTAUSKAITĖ) HURST

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS
į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.
Dovanos be muito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.
Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA **Baltic Exporting Co.** 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALŪZA

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.
176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampas Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757
LOUIS TEMPORALE -- oficialus skulptorius -- Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.
Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniška darbą pagal pageidavimus.
Darbovietės telefonas 278-2757 Namų telefonas 278-4529

FRANK BARAUSKAS Limited
REALTOR
3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8
• *Nuosavybių pirkimo ar pardavimo reikalais Jūsų vartojamomis kalbomis padės*
Valteris Drešeris 231-6226
Arvidas Zakarevičius 233-3323
Pranas Barauskas, F.R.I. 743-0100

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.
Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS
• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
• 3828 Bloor St. W. ——— (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS,
valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vamzdžių ir apšildymo darbus.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH. 136. Tel.532-5191

Dirbtiniai dantys
BLOOR VILLAGE
Denture Clinic
R. Hejnowicz R. D. T.
2223A Bloor Street West,
Toronto, Ont. Tel. 762-2602
Atidaryta nuo 9 v. r. — 5 v.p.p., šeštadieniais nuo 9 v.r. — 12 v.

Pajieškojimai
Jieškomas **Antanas Sedziniauskas - Cezinauskas,** gimęs 1929 m., paskutinį kartą matytas Neumuenstery, Vokietijoje, 1946 m. Jieško motina ir brolis iš Lietuvos. Žinantieji arba jis pats prašomi rašyti: Algis Prasauskas, 24513 Falena Ave., Lomita, Ca. 90717, USA.

VITALITY
Natūralaus maisto, vitaminų, kosmetikos ir įvairių dovanų
KRAUTUVĖ.
3288 Lakeshore Blvd. W., Toronto, Ont. • Tel. 259-8364
R. Statulevičius

PERKI ŠEVĮ AR OLDSMOBILĮ?
Visų rūšių vartotas mašinas gausite per
VIC ADAMS (Viktoras Adomavičius)
CHEV - OLDS
courtesy
• Raštinė: 255-9151 2749 Lakeshore Blvd. • Namai: 767-7820

DRAUDA
Balio Maskeliūno įstaiga
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• *ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ* •

ČESNAKAS – SVEIKA TAU
Kaip puikus, natūralus prieskonis, česnakas šimtmečiais buvo vartojamas tūkstančiuose valgių. Europiečiai vartojo česnaką daugelį metų kaip maistą, turintį natūralaus maisto savybių. ADAMS GARLIC PEARLES turi savyje grynos česnako alyvos.
ADAMS GARLIC PEARLES buvo pardavinėjami per 35 metus ir patenkino tūkstančius vartotojų. Dar šiandien nusipirk ADAMS GARLIC PEARLES ir pamatysi, kaip šis puikus, natūralus produktas tau patiks.
Kapsulės pavidale neturi nei kvapo nei skonio!

Simon's TELEVISION
2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio. • Prieš pirkdami kitur, pasiteiraukite apie mūsų kainas. • Garantuotas sutaupymas.
TAISOM — PARDUODAM — NUOMOJAM
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST. TORONTO
Tel. 921 - 3924
Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS
S. BROGOWSKY, O.D.
412 RONCESVALLES AVE.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto tel. 531 - 4251
Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 4 v. p.p.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. TREČIADIENIAIS uždaryta.

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., TORONTO, ONTARIO Tel. 535-1258
• —— UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU —— •
• ——— NEMOKAMAS PRISTATYMAS ——— •

V. Bačėnas *All Seasons Travel*, B.D.
2224 Dundas Street W.,
Toronto, Ontario
M6R 1X3
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531
nuo 11 v. r. iki 7 v. v.

INSURANCE
Namų — Gyvybės — Automobilių — Komerciniai
249-2067 WALTER DAUGINIS 249-2883
35 Landron Cres., Weston, Ontario

TORONTO ONT

Anapilio žinios

Telefonas 277-1270

— Kalėdinės palaimos ir laimingų 1975 metų! Tegul šventaisiais, 1975 metais, Anapilyje iškyla Lietuvos kankinių garbei statomos šventovės bokštas.

— Bernelių Mišios Kūčių naktį — 12 v. Pirmąją Kalėdų dieną pamaldos 10 ir 11 v. Specialus autobusas nuo Islington požeminio Kalėdų naktį nevažiuos; važiuos tik Kalėdų dienos 11 v. pamaldoms. Kalėdų šventėms par. choras paruošė specialų giesmių repertuarą. Įsijungs solistai V. Verikaitis ir R. Strimaitis.

— Naujų Metų pamaldos įprasta sekmadienių tvarka. Į N. Metų sutikimą Anapilyje specialus autobusas iš Islingtono požeminio stoties išvyks 7 v.v., grįš po N. M. sutikimo.

— Anapilio statybai aukojo $400: E. J. Čuplinskai; $100: A. A. Valadkos (vietoje kalėdinių sveikinimų); $75: K. Daulenskienė prisiminimui mirusio vyro Kleopo. Geradariams nuoširdi padėka.

— Gruodžio 16 d. palaidotas a.a. Antanas Čirūnas. Velionies žmonai ir sūnaus šeimai nuoširdi užuojauta.

— Šv. Jono liet. kapinėse praėjusią savaitę palaidota: a.a. Juozas Bendikas iš Toronto ir Alfonsas Paukštys iš Hamiltono.

— Tikybos pamokų Kalėdų atostogų metu nebus.

— Pamaldos Staynerio ir apylinkių lietuviams gruodžio 22, sekmadienį, 3 v.p.p. Staynerio kat. šventovėje. Pamaldas laikys Anapilio kunigai.

— Pamaldos: šį šeštadienį 7.30 v.r. už a.a. Petronelę Petruškevičienę. Sekmadienį: 10 v.r. už a.a. Oną ir Eligijų Narušius, 11 v. koncelebracinės Mišios už a.a. Teresę Mačiulienė ir už a.a. Bronių ir Verą Steponaičius. Gruodžio 24 d.: 8 v.r. už a.a. Alfonsą Docių, 9 v.r. už a.a. Ireną Gurevičienę.

Lietuvių Namų žinios

— "Liquor Board" pranešė, kad LN barui atidaryti leidimas bus duotas, kai tik bus užbaigti baro įrengimai. Dar reikia įrengti alaus čiaupus ir sustatyti barui tinkamus baldus. LN ieško patyrusio baro vedėjo. Kreiptis asmeniškai, raštu ar telefonu į LN raštinę 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont., pas vedėją arba skambinti telefonu 533-9030.

— LN Kūčių vakarienei pakvietimų dar galima gauti LN raštinėje ir sekmadienio popietėje. Rengėjai prašo tuos, kurių vaikai iki 10 m. dalyvaus Kūčiose, pranešti LN raštinei tel. 533-9030.

— Toronto Universiteto Lietuvių Studentų klubas gruodžio 21 d. apatinėje LN salėje ruošia šokių vakarą. Į šokius kviečiami visų universitetų studentai.

— "Gedimino pilies" kavinėje ruošiamas N. Metų sutikimas jaunimui. Įėjimas — nuo 7.30 iki 8.30 v.v., atsisveikinimas — 12.30 v.r. Bilietų reikalu kreiptis į Algį Stankų tel. 465-5941.

— Jaunimo kavinė "Gedimino pilis" LN veiks gruodžio 20 d., gruodžio 31 d. (N. Metų sutikimas) ir po to kiekvieną penktadienį nuo 8 v.v.

— LN N. Metų sutikimo bilietus dar galima gauti raštinėje, per sekmadienio popietes ir, jei liks vietų, prie įėjimo.

— LN galima nusipirkti užšaldytų koldūnų. Kreiptis į raštinę.

— Pr. savaitę į LN narius įstojo dr. V. J. Meiluvienė, įmokėjusi $100 nario įnašą.

Svečias iš Australijos Silvestras Slavickas lankėsi Toronte pas savo pažįstamus ir pas sūnų inžinierių Rimą, dirbantį Wellande Hydro bendrovės reikalų vedėju.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Kristaus Gimimo šventės ir N. Metų proga nuoširdžiausiai sveikiname visur esančius lietuvius ir linkime jiems Dieviškojo Kūdikėlio globos.

— Susituokė uoli parapijos ir lietuviškos kolonijos veikėja Jūratė Čeponkutė ir Gintautas Neimanas iš Klevelando.

— Gruodžio 14 d. palaidotas Juozas Bendikas; žmonai Marijai ir artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą. Gruodžio 16 d. iš mūsų šventovės palaidotas Antanas Čirūnas; žmoną Bronę, sūnų Joną, brolį ir dvi seseris Lietuvoje giliai užjaučiame.

— Choro repeticija — ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Nei pirmosios Komunijos, nei katechetinių pamokų nebus iki sausio 12 d.

— Kalėdų iškilmės prasideda koncertu gruodžio 24 d., 11.15 v.v. Dalyvaus solistai ir parapijos choras, vadovaujamas muziko Eugenijaus Krikščiūno. Vidurnaktį bus Prakartėlės atidarymas ir iškilmingos koncelebruotos Mišios. Kalėdų dieną Mišios: 8, 9, 10, 11.15 v. ir 7 v. vak. Kalėdų dieną neveiks nei par. biblioteka, nei kafeterija, nei kioskas.

— Vytauto Pranaičio foto paroda vyks dar šį šeštadienį, gruodžio 21, ir sekmadienį.

— Parapijos raštinėje galima įsigyti knygos formos 1975 m. kalendorių, "Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kroniką". Taip pat dar galima gauti parapijos loterijos bilietų platinimui.

— Dėkojame už stambesnę auką parapijai T. Balnienei, dr. A. Matukui, L. G. Matukams, Viktorijai ir Stasei Grigelytėms, B. P. Sapliams, E. J. Varanavičiams ir A. Gurevičiui.

— Mišios: šeštad., 8 v. — už Genovaitę Dubininkienę, užpr. S. A. Kavaliauskų; 8.30 v. — už Mariją Salinienę, užpr. V. Senkevičienės; 9 v. — už Mykolą Matušaitį; 9.30 v. — už Antaną Aukštakalnį, užpr. žmonos; sekmad., 8 v. — už Mariją ir Antaną Borkertus, užpr. M. Stundžienės; 9 v. — už Petrą Adomavičių, užpr. O. Adomavičienės; 10 v. — už Stasį Vaitiekūną, užpr. B. Vaitiekūnienės; 11.15 v. — už Stasę Mackuvienę, užpr. M. Basalykienės; 7 v.v. — už Kazimierą Kalinauską, užpr. B. Prakapienės; Kalėdų naktį konc. Mišios už parapiją, už Juozą Martinaitį, užpr. S. Martinaičio, už Joną Baltakį, užpr. žmonos; Kalėdų dieną, 11.15 v. — už Joną Čapliką, užpr. J. J. Sarūnų; 7 v.v. — už Mykolą Dervinį, užpr. S. Dervinienės.

Vietoj gėlių, a.a. Kleopui Daulenskiui mirus, paaukojo "T. Žiburiams" $20 J. ir K. Dervaičių šeima. — Vietoje gėlių a.a. J. Grigo laidotuvėms Kalgaryje velionies žmona V. Grigienė atsiuntė Tautos Fondui $50, kuriuos sudėjo laidotuvių dalyviai.

"Bloor West Villager" mėnraštis dažnai rašo apie lietuvius. Paskutiniame 1974 m. gruodžio numeryje yra net du rašiniai apie lietuvius. Viename jų L. Česėkas pasakoja apie pensininkų klubo veiklą L. Namuose, kitame A. Jankaitienė aprašo menės atidarymo iškilmes L. Namuose. Prie abiejų straipsnių pridėtos net 5 nuotraukos, daugiausia iš menės atidarymo iškilmės. Tame pačiame puslapyje įdėtas ir LN bingo skelbimas.

Patikslinimas "Trane Co. of Canada Ltd." Pr. ir A. Brazinskams Turkijoje sudėjo ne $50, kaip buvo per klaidą paskelbta 50 "TŽ" nr., o $60.

Lietuvių Namų Moterų Būrelio padėkoj rėmėjams už fantus praleista dr. E. Zubrienės pavardė. Atsiprašome. **LN Moterų Būrelio valdyba**

NORINČIUS INVESTUOTI

ar apsigyventi COSTA DEL SOL (pietinėje Ispanijos dalyje)

prašome kreiptis į: **JUSTIN RASA, Playamar 4-14-D, Torremolinos (Malaga), SPAIN. Tel. 38-72-00**

TORONTO MIESTAS

PRANEŠIMAS

atmatų išvežimo reikalu

Kalėdų diena, 1974 m. gruodžio 25, trečiadienis

Antroji Kalėdų diena, 1974 m. gruodžio 26, ketvirtadienis

Naujų Metų diena, 1975 m. sausio 1, trečiadienis yra nedarbo dienos miesto tarnautojams. Todėl tomis dienomis atmatos nebus išvežamos.

Reguliarus 1974 m. gruodžio 26, ketvirtadienio, išvežimas bus atliktas 1974 m. gruodžio 30, pirmadienį.

Reguliarus atmatų išvežimas — 1974 m. gruodžio 27, penktadienį.

Reguliarus atmatų išvežimas — 1975 m. sausio 2, ketvirtadienį, ir 1975 m. sausio 3, penktadienį. Reguliarus išmetamų laikraščių surinkimas bus vėl pradėtas 1975 m. sausio 8, trečiadienį.

R. M. Bremner

Toronto miesto viešųjų darbų priežiūros viršininkas

IŠKILMINGAS NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

erdvioje ANAPILIO salėje • Pradžia – 7 val. vakaro

- *Lietuvių orkestras "Muzika"*
- *Šilta vakarienė, vynas, baras*
- *Naujų Metų šampanas*
- Įėjimas suaugusiem — $12.50, studentui — $8

Rengėjai — Anapilio ir parapijos taryba — maloniai kviečia visus tautiečius iš Toronto ir plačių apylinkių dalyvauti.

Pelnas — Anapilio statybai.

Dėl bilietų skambinti tel. 769-5075 po 6 v.v.

Visi kviečiami iš arti ir toli į **NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ**

Toronto Lietuvių Namuose

Gruodžio 31 d., 8 valandą vakaro, didžiojoj salėj, 1573 Bloor St. W.

Šilta vakarienė, pyragai, kavutė 12 v. šampanas — **tik už $12.50 asmeniui, už $10 pensininkams ir studentams**

Gros visų mėgstamas orkestras, veiks baras

Stalai numeruoti. Bilietai: L. Namuose 533-9030, "Paramoj" 532-8723, Margio vaistinėje 535-1944, pas valdybos narius.

LN valdyba ir LN Moterų Būrelis

Gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas pirmąją Kalėdų dieną tarp 22.05 ir 22.30 val. CJBC — 860 radijo banga Toronte (Canadian Broadcasting Corporation) pasveikins ontariečius prancūzų kalba ir lietuvius lietuvių kalba.

Kredito kooperatyvas "Parama" gruodžio 24 d. veiks nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; gruodžio 25 ir 26 d. uždaryta, gruodžio 31 d. veiks nuo 9 v.r. iki 3 v.p.p.; sausio 1 d. — uždaryta.

Loretto slidinėjimo vietovė siūlo gerą slidinėjimą gruodžio 26-29 d.d. Pradedantieji ir norintieji pasitobulinti prieinama kaina gaus 2 pamokas į dieną ir galės naudotis visais keltuvais. Teirautis pas V. Paulionį tel. 488-2274.

Radijo ir televizijos programa "Tėvynės prisiminimai" rengia metinį balių sausio 11 d., 7 v.v., didžiojoj L. Namų salėj. Meninę programą atliks jungtinis choras, kuris koncertavo muz. St. Gailevičiaus 70 metų amžiaus sukakties paminėjime. Ši programa vėliau bus rodoma ir kabelinės televizijos programoje per McLeans Cable TV 10 kanalą. Pirmadieniais ji transliuojama 4.30-5 v.p.p., ketvirtadieniais 7.30-8 v.v.

Klevelando "Grandinėlė" į Torontą (Anapilį) atvyks koncertui gegužės 10 d. Ją pakvietė Anapilio Moterų Būrelis.

"T. Žiburiams" vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais aukojo: $15: P. M. Vaitoniai, Hamilton, Ont.; $10: Zosė ir Kostas Simonaičiai su šeima, O. L. Rimkevičiai, Petras ir Angelė Jakubauskai, Kazys Butkevičius, Burlington, Ont., Benas ir Vera Cvirkos, Simcoe, Ont., Ada ir Valius Poškaičiai, Holland Centre, Ont.; $3.00 ir užsakė "TŽ" nepasiturinčiam — V. Balsevičiai, Ottawa, Ont.

A.a. Antanas Čirūnas, 74 m. amžiaus, mirė gruodžio 13 d., 10 v.r., Šv. Juozapo ligoninėje Toronte. Pajutęs plaučių ir širdies negalavimus, nuvyko ligoninėn gruodžio 7 d. Ten buvo konstatuotas širdies sunegalavimas ir komplikacija plaučiuose. Gaves medicininę pagalbą, pagerėjo, bet neilgam. Tikėjosi grįžti Kalėdoms į namus, bet ta viltis nebeišsipildė. Velionis buvo palaidotas gruodžio 16 d. lietuvių kapinėse dalyvaujant labai gausiam tautiečių būriui. Gedulo Mišias Prisikėlimo šventovėje atnašavo kun. A. Simanavičius, OFM, kun. E. Jurgutis ir kun. P. Ažubalis.

Atsisveikinimo žodį tarė kun. P. Ažubalis. Išvakarėse laidotuvių namuose atsisveikinimo kalbas pasakė: KLB krašto valdybos pirm. J. R. Simanavičius, buvusios Šv. Jono Pašalpinės Dr-jos narių bei šeimos bičiulių vardu — V. Aušrotas, "T. Žiburių vardu — A. Bumbulis. Ta proga buvo prisiminta, kad velionis buvo atktyvus senosios kartos veikėjas, daug prisidėjęs prie Šv. Jono Kr. parapijos ir "T. Žiburių" įsteigimo. Atsisveikinimo kalbą pensininkų vardu kapinėse pasakė pirm. St. Paciūnas. Po laidotuvių gausūs jų dalyviai šeimos vardu buvo pakviesti pietums Anapilio salėje. Velionies liūdi — žmona Bronė, sūnus dr. Jonas su šeima, visi artimieji ir draugai.

Dienraščiui "The Toronto Star", išspausdinusiam prof. J. Eayrs straipsnį apie S. Kudirką, V. Kolyčius parašė padėkos laišką, kuris buvo išspausdintas minėtame dienraštyje gruodžio 10 d. Laiške pasidžiaugiama, kad pasaulyje yra daug širdžių, kovojančių už žmoniją.

Studentai!

ATEIKITE Į

Kalėdų vakarą

gruodžio 21, šeštadienį,

8 val. vakaro, Lietuvių Namuose

Pirmųjų metų studentai yra ypatingai laukiami

TULSK valdyba

LIETUVIŲ NAMŲ valdyba kviečia visus lietuvius dalyvauti bendroje

KŪČIŲ vakarienėje

viršutinėje Lietuvių Namų salėje

gruodžio 24, antradienį, 7 val. v.

Bus atitinkama programa ir Kalėdų senelis

Vaikams iki 10 m. — dalyvavimas nemokamas, jaunimui 10-18 m. — $2, suaugusiems — $6.

Bilietai gaunami L. Namuose, "Paramoj" ir pas valdybos narius

LN valdyba

Laimingų ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ!

visiems nuoširdžiai linkime — Genovaitė ir Vytautas Balčiūnai

A ✝ A

STASEI BASTIENEI

mirus, jos vyrui PRANUI BASČIUI, motinai, seserims ir broliui reiškiame nuoširdžią užuojautą —

Urbaičiai

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

BARONESSA

Beauty Salon

Savininkė **Alė Kerberienė**

2265 Bloor St. W.

kampas Bloor - Durie gatvių

Telefonas 762-4252

Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

Elektros rangovas

Atom Electric Co.

Atlieku visus elektros įrengimo darbus • **328 DUPONT St.** • **Tel. 923-7194** • **Namų 766-8372**

Toronto, Ontario

Savininkas A. ČEPONIS

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. WA 2-7981, 261-0537

VIENINTELĖ KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydomieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. **B. NAUJALIS, R.M. N.Pt. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvales Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.**

MOKYTOJA jieško moters 3 mėnesių mergaitei prižiūrėti darbo metu — 8 v.r. iki 4 v. p.p. nuo 1975 m. sausio 6 d. Dundas - Bloor rajone Toronte. Skambinti po 6 v.v. 233-9457.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydui tel. 534-5615.

TORONTO ONT

MONTREALIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS

KALĖDŲ EGLUTĖ

gruodžio 22, sekmadienį, 3.30 v. p. p., Aušros Vartų parapijos salėje

Programoje: 1. KALĖDOS — poezijos, dainų ir šokių pynė — atlieka visi mokiniai

2. KALĖDŲ SENIS. 3. ŽAIDIMAI, dovanos, vaišės.

Visi, o taip pat vaikai, nelanką mokyklos, nuoširdžiai kviečiami dalyvauti.

Mokytojai ir tėvų komitetas

Lietuviai teelvizijoj. Gruodžio 16 d. per II prancūziškąjį kanalą 12.30-1.30 buvo transliuojama lietuviška programa. Ji bus rodoma Kalėdų dieną per X prancūzų kanalą nuo 6 iki 7 v.v.

Kalėdinių eglučių paroda, suorganizuota Montrealio Meno Muzėjaus Place Bonaventure (muzėjus remontuojamas), buvo atidaryta lapkričio 21 d. Netikėtai užėjusi sniego audra sutrukdė daug kam atidaryme dalyvauti. Laimingu atveju ten dalyvavo dail. A. Tamošaitienė, lydima J. Bernotienės. Lietuvių eglutė buvo papuošta išimtinai autentiškais šiaudinukais, padarytais varstymo ar klijavimo būdu.

Gruodžio 17 d. eglučių parodoje buvo lietuvių diena. Buvo surengta tautodailės parodėlė, rodomas šiaudinukų darymas, o 5 v. ir 7.30 v.v. pasirodė lituanistinės mokyklos tautinių šokių grupė.

Dail. A. Tamošaitienė ir "Vaivos" vyr. skautės K. Bendžiūtė ir R. Lukoševičiūtė lapkričio 20 d. dalyvavo Macdonald College moterų draugijos susirinkime. Dail. Tamošaitienė supažindino su lietuvių audimo menu, parodydama skaidres ir savo montrealiečių mokinių darbus.

Etno-Quebec festivalyje 1974 m. lapkričio 16-17 lietuviai vispusiškai gerai pasirodė. "Vaivorykštės" projekto suorganizuota tautodailės darbų parodėlė ir paties darbo demonstravimas per abi dienas sutraukė daugybę žmonių. Daug kas, matydami mūsų jaunas skautes, audžiančias juostas ir kilimus, stebėjosi ir klausinėjo, kaip mūsų tie jauni žmonės tokiais dalykais susidomėjo. Parodėlės foną sudarė AV klebono paskolinti autentiški zanavykiškų raštų audiniai, rištiniai kilimėliai, gobelenai, margučiai ir meniškai padaryti šiaudinukai. Medinėj rankšluostinėj kabojo išaustas rankšluostyje Tautos himnas, o gilumoje matėsi medinė Aušros Vartų Madona. Valgių skyrelyje stalai buvo apdengti lietuviškais audeklais. Visi gaminiai atrodė gražūs ir skanūs. Didelė padėka tenka visoms ir visiems, kurie padarė visa, kad lietuvių skyrius būtų skoningas, įvairus, įdomus ir reprezentacinis. O buvo čia ežių, grybų, beržo šakų, lašiniuočių ir daug kitokių gėrybių. Organizatoriai, dėkodami paminėjo, kad žmonės, vos įėję parodon, teiraudavęsi, kur lietuvių skyrius. Festivalio koncertinėje dalyje po pietų pasirodė Montrealio lietuvių šeštadieninės mokyklos mokinių tautinių šokių grupė, o vakaro programoje — "Gintaro" ansamblis. **Kor.**

Naujų Metų sutikimą AV par. salėje rengia LK Mindaugo šaulių kuopa. Norintieji jame dalyvauti prašomi bilietus įsigyti iš anksto. Bus šilta M. Kasperavičienės paruošta vakarienė, šampanas, geras orkestras, bufetas ir trumpa N. Metų sutikimo programa. **Kuopos valdyba**

Lietuvos kariuomenės sukakties minėjimas įvyko lapkričio 24 d. AV par. šventovėje ir salėje. Iškilmingose pamaldose organizacijos, savanoriai kūrėjai, ramovėnai, šauliai, skautai ir ateitininkai dalyvavo su vėliavomis. Šventovėje prie už Lietuvos laisvę žuvusiųjų paminklinės lentos buvo padėtas gėlių vainikas; šauliai stovėjo garbės sargyboje. Dienai pritaikytą pamokslą pasakė kun. J. Aranauskas, SJ. Pamaldos baigtos Tautos himnu. Salėje minėjimą pradėjo "Neringos" jūrų šaulių kuopos pirm. J. Zavys. Susikaupimo minute buvo pagerbti visi už Lietuvos laisvę žuvusieji. Paskaitą skaitė KLB Montrealio apylinkės valdybos pirm. J. Šiaučiulis. LK Mindaugo šaulių kuopos šaulėms — J. Jukonienei, M. Šiaučiulienei ir M. Grinkuvienei įteikti šaulių žvaigždės ordino medaliai. Jas pristatė kuopos pirm. V. Sušinskas, pakviesdamas kuopos garbės šaulius Ig. Petrauską, J. Jurgutį ir J. Šiaučiulį žymenims įteikti.

Meninėje dalyje **Joana Adamonytė pianinu paskambino Clementi sonatą ir "Kritusiems už laisvę"** — Vaičiūno, Aldona Urbonavičienė padeklamavo "Oi, neverk motušėle" J. Maironio. Ina ir Rasa Lukoševičiūtės, pritariant gitara, padainavo "Tau, sesute, puikios gėlės", "Partizano mirtis", "Lietuva" ir "Grįšim namo su paukščiais". Žiūrovai meninį jaunimo pasirodymą palydėjo gausiais plojimais. Rengėjų vardu buvo įteikta po gėlę. Programą pranešinėjo J. Adamonytė. Minėjimas baigtas vėliavų išnešimu ir Tautos himnu. Dalyvavo apie 150 asmenų. Visi buvo pavaišinti kava ir užkandžiais. Lietuvos laisvės kovų invalidams surinkta $44.44. Šventę surengė Lietuvos savanorių - kūrėjų, ramovėnų skyriai, LK Mindaugo ir "Neringos" jūrų šaulių kuopų sudarytas minėjimui rengti komitetas. Pažymėtina, kad minėjimas buvo pradėtas punktualiai 12 val. ir truko tik 45 minutes.

J. Šiaučiulis

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 **Namų 376-3781**

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL QUE., H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6.0%	Asmenines	11.5%
Taupomąsias s-tas	8.75%	Nekiln. turto	11.0%
Term. ind. 1 m.	9.5%	Čekių kredito	12.0%
Trumpalaikius indėlius — įvairuojančias palūkanas		Investacines nuo	11.5%

Duoda nemokamą gyvybės apraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

Kooperatinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda.

Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League, 17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.